Република Северна Македонија
Министерство за здравство

СТРАТЕШКИ ПЛАН

МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ЗДРАВСТВО

ЗА 2023-2025 ГОДИНА

1.1 Вовед

Стратешкиот план на Министерството за здравство, претставува **основен среднорочен план за развој** и истиот ги содржи сите аспекти на организацијата на работа.

Целокупниот процес на подготовка на документот, започнувајќи од координирањето, па се до спроведувањето на стратешкиот план и годишниот план за работа, следењето, оценувањето и известувањето, се во согласност со методологијата за стратешко планирање и подготвување на Годишната програма за работа на Владата на Република Македонија („Службен Весник на Република Македонија“ бр.124/08 и 58/18); Упатството за начинот на постапување на министерствата и другите органи на државната управа во процесот на подготвување на Стратешкиот план и Годишниот план за работа („Службен весник на Република Македонија“бр.131/18); Упатството за начинот на постапување на министерствата и другите органи на државната управа во процесот на следење, оценување и известување на спроведувањето на стратешкиот план и Годишниот план за работа (Службен весник на Република Македонија бр.131/18).

Унифицираноста на процесот на подготовка на плановите, како и воспоставените начела за спроведување на целокупниот процес, обезбедува **поголема ефикасност и ефективност** во спроведувањето на планот, но и во **оценувањето на постигнатите резулатати и известувањето за постигнатите цели**.

Стратешките приоритети и цели на Министерството за здравство се во функција на остварување на: приоритетите и целите во здравствениот сектор, долгорочните здравствени стратегии, но истовремено и во функција на остварување на приоритетите и целите на Владата на Република Северна Македонија утврдени со

Стратешкиот план на Министерството за здравство за период 2023-2025 година е во согласност и со фискалната стратегија на Владата на Република Северна Македонија за горенаведениот период.

Реално подготвениот план и неговото спроведување, создава одлични можности за унапредување на квалитетот на целокупниот процес, тргнувајќи од креирањето на политиките, па сè до следење на дефинираните програми и постигнувања на ниво на приоритети и цели.
Годишниот план за работа е оперативен документ кој произлегува од среднорочниот стратешки план, и истиот обезбедува запазување на динамиката на спроведувањето на активностите, нивно следење и реално оценување .
Добро дефинираните индикатори овозможуваат следење на постигнатиот резултат во одреден временски период и негово изразување (квантитативно/квалитативно) компарирајќи ја појдовната основа и постигнатиот резултат од една страна, и спроведените активности во одреден временски период и финансиските средства од друга страна. Можноста да се спроведуваат мерења, анализи и компарации на резултати, ни дава јасен приказ “каде сме” од аспект на посакуваната и постигнатата цел. Исто така, јасниот увид во текот на спроведувањето на активностите и мерките,

обезбедува и рано препознавање на можен ризик, предупредување во случаи кога индикаторите не го даваат потребниот параметар. Со тоа се обезбедува навремено редефинирање и на мерливите индикатори и на програмските активности, навремена реалокација на финансиските средства и приказ на работењето кој е економичен, ефикасен, отчетен и транспарентен, а сè со цел остварување на поставените цели и приоритети.

1.2. Анализа на состојбата

Во процесот на стратешко планирање, на самиот почеток од започнувањето на планирањето во моментот кога се пристапува кон ревидирањето и/или редефинирањето на стратешките програми, а посебно при дефинирањето на потпрограмите и мерките, се прави анализа на состојбата односно анализа на целните групи и нејзините потенцијали изразени преку политички, економски, социокултурни и технолошки фактори. Кога ќе се идентификуваат факторите тие се оценуваат по степенот на веројатност да се случат, но и по тоа колкава е можноста истите да се случат. Оваа анализа, позната како PEST анализа, е всушност основа за спроведување на SWOT анализата понатака, бидејќи веќе сме ги добиле идентификуваните фактори и полесно се одредуваат силните страни, слабостите, можностите и заканите. Сознанието за тоа какви се влијанијата од опкружувањето и какви закани се можни, помага да се изнајдат начини за да се намали нивното негативно влијание или да се направи план кој ќе спречи да се случат потенцијалните опасности. Исто така, утврдувањето на јаките страни ни овозможува искористување на можностите кои ќе придонесат кон остварување на стратегиите.

При дефинирањето на мерките (посебно во првата стратешка програма од планот), се прави анализа и на засегнатите страни (здруженија, НВО, ризик групи и слично) кои се директно засегнати од спроведувањето на мерките и активностите. Анализата во овој дел се прави преку нивно вклучување и давање на можност да дадат свои сугестии и предлози за надминување на потенцијалните слабости или негативни страни (состаноци, средби, редовни комуникации и сл).

Анализите потпомагаат во проекција и сознанија за можни потенцијални ризици што секако се зема во обзир при подготовката на плановите (посебно во дефинирањето на мерките и активностите). Справувањето со ризиците е процес во кој се идентификуваат истите, се оценуваат, се утврдува одговорноста, се утврдуваат активностите и мерките за да се намалат истите и на крај следува следењето и анализата за напредокот на реализацијата.

Детектирањето на потенцијалниот ризик обезбедува поголема контрола, но исто така не значи дека комплетно ќе го исклучи настанувањето на ризикот – праксата покажала дека не излегуваат работите секогаш како што посакуваме, некогаш се појавуваат ризици (можна состојба или пречка која ги намалува шансите за постигнување на одреден резултат) кои не сме можеле да ги предвидиме (на пр. состојбата со Covid 19). Во проценувањето на ризиците се оценуваат само оние со

“голема” веројатност на остварување и ако истите се оценети со негативно влијание или “висок ризик” тогаш и истите се превенираат.

Со оглед на специфичноста на областа која ја покрива здравствениот сектор, ризиците во стратешкиот план на Министерството за здравство се утврдуваат до ниво на мерки. Во “табелата на ризици” во прилог на планот, се наведени потенцијалните ризици по стратешки мерки, кои директно потенцијално може да ја загрозат реализацијата на потпрограмата односно стратешката програма. За поголемиот број на стратешки мерки од среднорочниот план (посебно за превентивните и куративните здравствени програми) се номинираат одговорни лица од страна на министерот (за секоја мерка одделно), со задолжение да ја следат реализацијата на мерката преку цела година во соработка со останатите засегнати институци, пратејќи ја состојбата на терен и правејќи квартален пресек во текот на годината. За секоја мерка поединечно на годишно ниво се подготвува сеопфатна компаративна анализа/студии во која се содржани бројни информации и истите се достапни и поставени на web страницата на министерството.

Анализа на програмите, потпрограмите и мерките опфатени во планот на Министерството за здравство:

Нацрт-стратешкиот план на Министерството за здравство **е компактен среднорочен**, развоен и интегрален стратешки документ - акт, разбирлив и лесен за следење. **Програмите и активностите содржани во планот овозможуваат транспарентност** во работењето и меѓуресорско координирано планирање, олеснето следење на усогласеноста и нивната компатибилност со стратешките цели утврдени од страна на Владата. Исто така, планот обезбедува јасна слика и за тоа во колкава мера плановите се во согласност со Фискалната стратегија на Владата и до кој степен финансиските средства се насочуваат кон приоритетните програми.

Поради својата комплексна и сложена природа, **програмите** дефинирани во стратешкиот план на министерството имаат поширока временска рамка за следење односно **специфика на континуитет** и како такви претставуваат начин на реализација на конкретен стратешки приоритет и цел.

Од програмите произлегува богат развоен дел: нѝз од подпрограми, мерки и активности кои покриваат одредени специфични области, **но сепак истовремено означуваат една компактна целина.**

Потпрограмите во програмите се меѓусебно поврзани и нивното следење исто така е поставено на подолг временски период, а резултатите од нивната успешна имплементација се изразуваат квантитативно или квалитативно преку утврдените показатели на успешност кои го мерат прогресот односно динамиката кон остварувањето на целта на програмата.

За разлика од потпрограмите, **мерките и активностите содржани во потпрограмите**, се многу поспецифично поставени и имаат за цел во одреден временски период (на годишно ниво) да придонесат кон решавањето на определен проблем или да ја остварат посакуваната промена/состојба. Тие имаат јасно дефинирани цели и поединечни мерливи индикатори, кои се специфични за областа која ја покриваат, а остварените резултати најчесто се изразуваат квантитативно.

Следењето, оценувањето и известувањето, се врши врз основа на Годишниот план за работа на министерството или планот за операционализација, кој е основен документ според кој се спроведува процесот на следење, оценување и известување.

Следењето се однесува на навремено спроведување на мерките и активностите, согласно планот за спроведување, а **оценувањето** покажува во колкав степен е остварена целта на програмата/потпрограмата и ефективноста на политиките кои се спроведуваат. Утврдувањето на интервалите за оценување на програмата се врши во зависност од поставените цели и очекуваните резултати на програмата, односно потпрограмите, но како што е спомнато погоре во текстот, програмите во стратешкиот план на министерството се од сложен карактер и временскиот интервал на нивното спроведување е подолг. Затоа и оценувањето на стратешките програми би следело по завршување на програмата или по одреден период од завршувањето на програмата. Но, затоа потпрограмите и мерките (активностите) во среднорочниот план, се мониторираат и оценуваат на пократок временски рок. Одговорните, номинирани лица во министерството, за одредени програмски активности, имаат задолжение да водат база на податоци, и електронска архива, како и да подготвуваат редовни извештаи за спроведувањето и следењето преку обработка на резултатите и нивна анализа. Согласно новите насоки, во податоците за следење се содржани и родово разделени податоци (податоци во однос на статусот и положбата на жените и мажите по различни основи), припадност на заедница, возраст, место на живеење, степен на образование и слично.

Поединечните анализи во специфичните области од здравството, даваат подетална слика на состојбата во потпрограмата и овозможуваат пореален актуелен статус. Можноста за ревидирање и преиспитување на нивната усогласеност со целите и приоритетите поставени на поширока основа, како и споредувањето на претходно планираниот/очекуваниот и реално остварениот резулатат на крајот од годината, дава мерлива слика за постигнатите резултати и успешноста на програмата. **Ваквиот посензибилен статус на поставеноста на мерките во потпрограмите, во многу помага за рано препознавање на ризик факторите и брзо делување на ниво на активност, без да направи поголема промена во реализацијата на програмата.**

Стратешкиот план се ажурира на годишно ниво, но и во случај на настанување на значителни промени кои имаат влијание врз утврдените приоритети и цели, политиките кои се во функција на нивното остварување и постигнувањата на очекуваните цели.

Во среднорочниот стратешки план на Министерството за здравство, **дефинирани се три (3) комплексни програми**, кои имаат специфика на континуитет, а нивното следење е поставено на поширока временска рамка. Стратешките програми содржат осум (8) потпрограми кои понатака се разгрануваат во еден нѝз од многубројни мерки (подетална анализа во текстот кој следува)

Програми на Министерството за здравство дефинирани во среднорочниот план:

- **Здравствена заштита ориентирана кон заедницата на сите нивоа;**

- превентивна здравствена заштита
- примарна здравствена заштита
- куративна здравствена заштита

Здравствена заштита ориентирана кон заедницата на сите нивоа – една од најкомплексните програми во планот која е претставена преку три подпрограми. Истата, обезбедува и ја следи здравствената заштита на населението на сите три нивоа: превентивно, примарно и секундарно ниво

- **Модернизација и унапредување на здравствениот систем согласно стандардите на ЕУ;**

- модернизација на објектите на јавните здравствени установи

- интегриран здравствен информатички систем

Модернизација и унапредување на здравствениот систем согласно стандардите на ЕУ – оваа програма има за цел да воспостави здравствен систем со дефинирани стандарди, кои ќе се мерат преку двете потпрограми: модернизација на здравствениот систем и негова информатичка интеграција

- **Оддржлив систем на здравствена заштита, подобрен квалитет и ефикасност** или третата програма на планот на Министерството за здравство, која во себе опфаќа три потпрограми кои се однесуваат на следните три аспекти:

-квалитетен, ефикасен и оддржлив здравствен систем
-здравствено осигурување по начелото за заемност, солидарност и правичност
-професионален развој, достапност и подобра соработка

Наведените програми, се разработени во матрица - план за спроведување, во која јасно е утврден носителот на спроведувањето на конкретните мерки/активности, идентификувани се консултираните односно засегнатите страни, временската динамика за споведување на активностите и фискалната импликација за период од три години како и очекуваниот резултат на две нивоа: поединечно по потпрограми и збирно на ниво на стратешка програма.
Повеќето од дефинираните програми/потпрограми во планот се (вертикални) институционални, каде Министерството за здравство е носител на активностите, но има и мерки во состав на програма која имаат карактер на хоризонтални (меѓуинституционални), со координирани активности на повеќе органи на државната управа со цел нејзино остварување.

1.2.1.Анализа на поврзаноста на програмите/потпрограмите и мерките и поврзаноста со приоритетите и целите на Министерството за здравство

Програмата "здравствена заштита ориентирана кон заедницата на сите нивоа" е една од најкомплексните програми во планот и истата **содржи три обемни подпрограми** преку кои се обезбедува и следи здравствената заштита на населението на сите три нивоа**: превентивно, примарно и секундарно ниво.**
Превентивната/примарната здравствена заштита има за цел унапредување на здравјето и превенција на болести. Подпрограмата се спроведува и следи преку четиринаесет (14) превентивни мерки ориентирани кон поединецот граѓанин/пациент, заедницата и населението во целост и комплекс на специфични активности за превенција, рана детекција, спречување и сузбивање на одредени појави/состојби во здравството. Мерките односно активностите во оваа потпрограма,

се поставени многу поспецифично и истите се следат на годишно ниво, а спроведувањето на активностите е строго контролирано и следено на повеќе нивоа. Нивната цел е да придонесат за решавање на определен здравствен проблем или да донесат посакувана промена/состојба во временски детерминиран период од една година. За спроведувањето на секоја мерка поединечно, се подготвува годишен детален извештај, во кој се прикажува реализацијата/успешноста на спроведените активности (преку анализа на резултатите најчесто квантитативно изразени), анализа на актуелната состојба во областа која ја обработува мерката, како и проекција за потреба од воведување на нови активности, со цел да се надмине потенцијалниот ризик. Во подготовката на извештаите се вклучени релевантни здравствени и други надлежни институции и професионални лица од областа која се анализира. Резулататите од спроведувањето на мерките, согласно утврдените индикатори, во најголем број се прикажуваат квантитативно, но има и квалитативно изразени показатели на успешност кои го мерат прогресот односно динамиката на остварувањето на целта на програмата. Истите, претставуваат појдовна основа за нов циклус на планирање на активности во специфичната област, но и можност за ревидирање на активностите и преиспитување на усогласеноста со целите и приоритетите поставени на поширока основа.

На тој начин, се постигнуваат резултати на успешност на програмата, која пак од своја страна е поставена во рамките на стратешките документи од областа. Во оваа потпрограма, се содржани мерките за организирање и унапредување на крводарителство, испитување на појавата, спречувањето и сузбивањето на бруцелозата кај населението, туберкулозата и ХИВ/Сида; рана детекција на малигни заболувања преку спроведување на скрининг на: грло на матка, рак на дојка, колоректален карцином;карцином на простата; превенција на кардиоваскуларните болести; активна здравствена заштита на мајки и деца; задолжителна имунизација; систематски прегледи на ученици и студенти и стоматолошка здравствена заштита; имплементација на Декада и стратегија за инклузија на Роми; имплементација на меѓународен здравствен правилник и мерки за унапредување на здравјето...

Во подпрограмата "примарна здравствена заштита" од програмата "здравствена заштита ориентирана кон заедницата на сите нивоа", се спроведуваат мерки кои ги опфаќаат специјализациите по семејна медицина и доедукацијата на лекарите кои работаат во примарната здравствена заштита, а кои не се специјалисти, унапредување на итната медицинска помош, организирање на едукации за лекарите од ИМП кои се спроведуваат преку медицинскиот симулациски центар, организирањето на домашни посети во домовите на пензионерите и на лицата на кои достапноста до примарните амбуланти им е отежната поради далечината на првата амбуланта или поради природата на самата болест која ја имаат и зајакнување на патронажните тимови.

Согласно усвоената здравствената стратегија на РСМ 2020, воведена е категорија специјализирани семејни лекари како водечки членови на тимовите (тим лидери) во примарната здравствена заштита. Во процесот на хармонизација со директивите на ЕУ сите лекари кои работаат самостојно со пациенти треба да бидат специјалисти (ЕУ директива 2005/36/ЕЦ). Воведувањето на специјализацијата по семејна медицина придонесува усогласување со ЕУ директивите и стандардите за самостојно работење на ниво на примарната здравствена заштита. Следни неопходни чекори се: подобрување на соработката и подршка од страна на сите клучни институции, пред се: Министерството за здравство, Фондот за здравствено осигурување, Медицински

Факултет, Лекарска Комора на Македонија и здруженијата на приватните лекари во примарната здравствена заштита.

Вработувањето и натака ќе биде приоритет во примарната здравствена заштита (ПЗЗ) и здравствените домови (ЗД) во следниот период. Воведување на мерки за унапредување на итната медицинска помош и организирање на едукации за лекарите од Итната медицинска помош (ИМП), кои се спроведуваат преку медицинскиот симулациски центар, се мерки кои и понатака ќе се спроведуваат. Најголем број на возилата за ИМП се стари и со многу поминати километри и обновувањето на возниот парк во службите на ИМП е цел која треба да се реализира за период 2019-2023 година.

Што се однесува до реформите во примарната здравствена заштита**,** согласно препораките на СЗО, главната реформа во здравствениот систем треба да биде во ПЗЗ како носител на здравствениот систем. Треба да се воведе унифицирање на компетенциите за секој лекар кој работи на примарно ниво, а тоа би се реализирало преку доедукација во траење зависно од стажот кој го имаат. Анализата на постигнатите резултати покажува дека не се оди согласно предвидената динамика. Како мерка која би делувало стимулативно на општите лекари за да се заврши специјализацијата по семејна медицина односно доедукацијата, се предлага трошоците за доедукација да бидат на товар на државата.

Анализата на профилите на лекари вработени во ПЗЗ покажува дека работаат различни профили на лекари (општи лекари, специјалисти по општа медицина, педијатри, специјалисти по школска медицина, специјалисти по медицина на трудот и гинеколози). Различните квалификации претставуваат пречка на две нивоа: првото во делот на пружањето на сепфатна и холистичка здравствена заштита на населението и вториот во процесот на хармонизацијата со директивите на ЕУ (сите лекари кои работаат самостојно со пациенти треба да бидат специјалисти 2005/36/ЕЦ). Воедно и со директивата 16/93/ЕЕЦ сите земји членки на ЕУ до 1995 година имаа обврска да воведат задолжителна специјализација по семејна медицина во времетраење минимум од 3 години. Со завршувањето на доедукацијата на сите вработени на примарно ниво, практично ќе значи усогласување со ЕУ на планот на работење во примарната здравствена заштита.

Здравствената заштита на терциерно (куративно) ниво опфаќа дефинирани мерки и активности за здравствена заштита во секундарното здравство односно во мрежата на здравствените установи во јавниот сектор, преку кои се обезбедува секундарната (специјалистичко-консултативна и болничка здравствена заштита) како и терциерна здравствена заштита на населението: Универзитетски Клиники, Клинички Болници, Општи болници, Специјални болници, Заводи и Институти. Опфаќа дефинирани мерки и активности за здравствена заштита на лица со душевни растројства, обезбедување на потребни средства за покривање на трошоците за болни лица кои се третираат со дијализа, обезбедување на лекови за трансплантирани болни, хормон за раст и лекување на болни од хемофилија, обезбедување на инсулин за инсулино-зависните пациенти (инсулински игли, глукагон, ленти за мерење на шеќер и едукација на пациентите со тип 1 дијабетес), обезбедување на потребната терапија за здравствена заштита на лица со болести на зависности и зајакнување на мрежата на постоечките Центри за превенција и третман од злоупотреба на дроги, набавка на терапија за лицата кои се евидентирани како пациенти со ретки болести, обезбедување на средства за стимулирање на трансплантацијата и ослободување од партиципација за здравствени услуги на

органо и ткиво дарителите, како и зајакнување на кардиолошката мрежа и центри во здравството.

Програмата (2) **модернизација и унапредување на здравствениот систем** согласно стандардите на ЕУ, има за цел воспоставување на здравствен систем со дефинирани стандарди кои ќе се мерат преку двете потпрограми: **модернизација на објектите на јавните здравствени установи** (изградба на нови здравствени објекти - Клинички Центри, реконструкција, надградба и доградба на објектите на јавните здравствени установи, реконструкција и опремување на здравствените домови, поликлиники и амбуланти, како и набавка на медицинска опрема за потребите во јавното здравство) и потпрограмата **интегриран здравствен информатички систем** - кој постојано се надградува и осовременува согласно потребите пратејќи ги стандардите со цел воспоставување на Национален систем на електронски евиденции во здравството.

Потпрограмата за модернизација на јавно здравствените објекти опфаќа повеќе проекти кои имаат за цел изградба на нови здравствени објекти - Клинички Центри, реконструкција, надградба и доградба на објектите на јавните здравствени установи, реконструкција и опремување на здравствените домови, поликлиники и амбуланти, со цел подобрување на инфраструктурата на здравствените објекти и условите кои ќе овозможат подобрена здравствена услуга, подобрување на енергетската ефикасност на јавните здравствени установи, како и набавка на медицинска опрема за потребите во јавното здравство во зависност од потребите и приоритетите (замена на старата со нова и модерна медицинска опрема, апарати и инвентар), со што се овозможува подигање на нивото на здравствена заштита на граѓаните во државата, се намалува времето на чекање, се обезбедува пружање на здравствени услуги најблиску до местото на живеење, примена на најсовремени медицински методи и нови дијагностички процедури во лекувањето на заболувањата, се подобруваат условите за работа на вработениот кадар, но и скратување на престојот на пациентите во здравствените установи. За реализација и остварување на реконструктивните и градежни проекти во јавното здравство, задолжена е посебна проектна единица при министерството со времено ангажирани стручни лица од областа.

Воспоставувањето на интегриран здравствен информатички систем е процес кој постојано се надградува и осовременува, пратејќи ги потребите и стандардите, со цел да се воспостави единствен Национален систем на електронски евиденции во здравството да се намалат административните процедури и да се зголеми дигитализација на здравствени евиденции - целосно електронско здравство без користење на хартиени форми на документи. Целта е помалку бирократија побрза здравствена услуга. Со целосно здравствено-информатичко поврзување комплетно ќе се избегне “шетањето” на пациентот заради административни причини на релација матичен лекар-специјалист-матичен доктор-аптека.

Програмата “одржлив систем на здравствена заштита, подобрен квалитет и ефикасност”, се следи преку три воспоставени потпрограми:
1)квалитетен, ефикасен и одржлив здравствен систем,
2)здравствено осигурување по начелото за заемност, солидарност и правичност и
3)професионален развој, достапност и подобра соработка

Потпрограмата ”квалитетен, ефикасен и оддржлив здравствен систем”, опфаќа седум (7) мерки класифицирани по области кои меѓусебно го даваат резултатот на степенот на остварливост на потпрограмата. Мерките и активностите кои допринесуваат за остварување на оваа потпрограма ги опфаќаат следните подрачја:

- здравствен систем подготвен за членство во ЕУ и НАТО (активности и обврски поврзани со процесот на евроинтеграции);
- финансиски одржлив систем на здравствена заштита (активности за оддржливо финансирање на здравството, воспоставување на систем за Национални здравствени сметки за утврдување на вкупните трошоци за здравствениот сектор, финансиска консолидација на јавните здравствени установи, медицинска мапа и мрежа на здравствени установи),
- медицина заснована на докази (подигнување на нивото на хоспитална култура, упатства за практикување на медицина базирана на докази, клинички патеки, стручен надзор и контрола над клиничките и општите болници,
-акредитација на здравствени установи, акредитација на биохемиски лаборатории согласно стандардот – ISO 15189),
- подобрени фармацевтски услуги (хармонизација на фармацевтската регулатива со законодавството на ЕУ),
- хемикалии и контролирани супстанции

Здравствено осигурување по начелото за заемност, солидарност и правичност е втората потпрограма во програмата “одржлив систем на здравствена заштита, подобрен квалитет и ефикасност” и има за цел искористување на здравствените средства согласно потребите на населението и остварувањето на правото на здравствено осигурување на сите граѓани на РСМ, преку спроведувањето на мерките за задолжително здравствено осигурување на државјаните кои не се задолжително здравствено осигурани; обезбедување на средства за болничко лекување без наплата за учество (партиципација) за пензионери со пензија пониска од просечната; партиципација за осигурени лица и приматели на социјална парична помош до 18 години.

Професионален развој, достапност и подобра соработка е третата потпрограма која ги опфаќа мерките кои треба да дадат резултати во однос на **а)**подобрени услови за практицирање на медицината (подобрени услови и повисоки плати во здравствениот сектор, **б)**проекции од потребите во здравствениот кадар и професионален развој (уписна политика, зголемување на квоти за државни специјализации, плата и придонеси за општите лекари за време на специјализацијата и воведување на бројни олеснителни мерки за специјализантите, но сепак кои обезбедуваат квалитет во здравствената заштита); **в)**модернизација на едукативниот процес за здравствените работници; **г)**симулациски центар – со улога за спроведување на обуки; **д)**транспарентно здравство (воспоставување на ефикасен систем на информации и комуникации во рамките на министерството и опкружувањето, активно учество на Владата, здравствените установи, невладини организации и здруженија на граѓани, подобрување на условите за учество на граѓанските организации во креирање политики, донесување одлуки и давање услуги за потребите на заедницата, **ѓ)** јакнење на административните капацитети преку создавање на компетентна администрација (СРЈА) – сервисно и услужно ориентирана.

1.2.2 Анализа на правната рамка

Во рамките на стратешката анализа, анализирана е и законска регулатива:

1. **Закон за здравствената заштита**

Со овој закон се уредуваат прашањата кои се однесуваат на системот и организацијата на здравствената заштита и вршењето на здравствената дејност, загарантираните права и утврдените потреби и интереси на државата во обезбедувањето на здравствената заштита, здравствените установи, вработувањето, правата и должностите, одговорноста, евалуацијата, престанокот на вработувањето, заштитата и одлучувањето за правата и обврските на здравствените работници и здравствените соработници, квалитетот и сигурноста во здравствената дејност, коморите и стручните здруженија, рекламирањето и огласувањето на здравствената дејност, вршењето на здравствена дејност во вонредни услови и надзорот над вршењето на здравствената дејност.

ЗАКОН ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија", кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита, објавен во "Службен весник на РМ" бр.37/16

ЗАКОН ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (Службен весник на РМ бр. 43 од 2012 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (Службен весник на РМ бр. 145 од 2012 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (Службен весник на РМ бр. 87 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (Службен весник на РМ бр. 164 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (Службен весник на РМ бр. 39 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (Службен весник на РМ бр. 43 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (Службен весник на РМ бр. 132 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РМ БР. 188 ОД 2014 ГОДИНА)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (Службен весник на РМ бр. 10 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (Службен весник на РМ бр. 61 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (Службен весник на РМ бр. 154 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (Службен весник на РМ бр. 192 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (Службен весник на РМ бр. 17 од 2016 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (Службен весник на РМ бр. 37 од 2016 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (Службен весник на РСМ бр. 20 од 2019 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА (Службен весник на РСМ бр. 101 од 2019 година)

2. **Закон за безбедност на козметичките производи**

Со овој закон се уредуваат условите што во поглед на здравствената безбедност треба да ги исполнуваат козметичките производи што се произведуваат или се ставаат во промет, испитувањето на безбедноста, како и надзорот. Одредбите од овој закон се однесуваат и на супстанциите што се користат за производство на козметичките производи, како и на супстанциите што им се додаваат заради одржување или подобрување на нивните органолептички и други својства.

ЗАКОН ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КОЗМЕТИЧКИТЕ ПРОИЗВОДИ, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија”, кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за безбедност на козметичките производи, објавен во “Службен весник на РМ“ бр.47/11

ЗАКОН ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КОЗМЕТИЧКИТЕ ПРОИЗВОДИ (Службен весник бр. 55 од 2007 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КОЗМЕТИЧКИТЕ ПРОИЗВОДИ (Службен весник на РМ бр. 47 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КОЗМЕТИЧКИТЕ ПРОИЗВОДИ (Службен весник на РМ бр. 150 од 2015 година)

3. **Закон за безбедност во снабдувањето со крв**

Со овој закон се уредуваат квалитетот и безбедноста на човековата крв и крвни компоненти, прибирањето и тестирањето на човековата крв и крвни компоненти без оглед на целта за која се наменети, како и преработката, чувањето и дистрибуцијата на човековата крв и крвни компоненти наменети за трансфузија.

ЗАКОН ЗА БЕЗБЕДНОСТ ВО СНАБДУВАЊЕТО СО КРВ, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија”, кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување на Законот за безбедност во снабдувањето со крв, објавен во „Службен весник на РМ“ бр.164/13

ЗАКОН ЗА БЕЗБЕДНОСТ ВО СНАБДУВАЊЕТО СО КРВ (Службен весник на РМ бр.110 од 2007 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ ВО СНАБДУВАЊЕТО СО КРВ (Службен весник на РМ бр.164 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ ВО СНАБДУВАЊЕТО СО КРВ (Службен весник на РМ бр.144 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ ВО СНАБДУВАЊЕТО СО КРВ (Службен весник на РМ бр.150 од 2015 година)

4. **Закон за биомедицинско потпомогнато оплодување**

ЗАКОН ЗА БИОМЕДИЦИНСКО ПОТПОМОГНАТО ОПЛОДУВАЊЕ, редакциски пречистениот текст на Законот за биомедицинско потпомогнато оплодување, ги опфаќа: основниот текст на Законот, објавен во „Службен весник на РМ“ бр.37/08 и Законот за изменување на Законот за биомедицинско потпомогнато оплодување, објавен во „Службен весник на РМ“ бр.164/13

ЗАКОН ЗА БИОМЕДИЦИНСКО ПОТПОМОГНАТО ОПЛОДУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр.37 од 2008 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БИОМЕДИЦИНСКО ПОТПОМОГНАТО ОПЛОДУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр.164 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БИОМЕДИЦИНСКО ПОТПОМОГНАТО ОПЛОДУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр.149 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БИОМЕДИЦИНСКО ПОТПОМОГНАТО ОПЛОДУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр.192 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БИОМЕДИЦИНСКО ПОТПОМОГНАТО ОПЛОДУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр.37 од 2016 година)

Со овој закон се уредуваат правото на биомедицинско потпомогнато оплодување, условите за остварување на правото за биомедицинско потпомогнато оплодување, безбедноста на донирањето, обезбедувањето, тестирањето, обработката, чувањето, дистрибуцијата и примената на клетките при вршењето на биомедицинско потпомогнато оплодување, правата и обврските на пациентот, здравствените работници и здравствените установи, условите за спроведување на биомедицинско потпомогнато оплодување, како и надзорот.

5. **Закон за доброволно здравствено осигурување**

Со овој закон се уредуваат видот и условите на организирање и спроведување на доброволното здравствено осигурување.

ЗАКОН ЗА ДОБРОВОЛНО ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија”, кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за доброволно здравствено осигурување, објавена во „Службен весник на РМ“ бр.192/15

ЗАКОН ЗА ДОБРОВОЛНО ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 145 од 2012 година)

ИСПРАВКА НА ЗАКОНОТ ЗА ДОБРОВОЛНО ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 7 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОБРОВОЛНО ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр.192 од 2015 година)

6. **Закон за евиденции во областа на здравството**

Со овој закон се уредуваат евиденциите, збирките на податоци и регистрите од областа на здравството, начинот на прибирање, обработка, архивирање и чување на податоците, објавувањето на податоците, обезбедување на квалитетот на податоците и заштита на податоците, како и остварувањето на правата и обврските поврзани со евиденциите во областа на здравството.

ЗАКОН ЗА ЕВИДЕНЦИИ ВО ОБЛАСТА НА ЗДРАВСТВОТО, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија", кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за евиденциите во областа на здравството, објавен во "Службен весник на РМ" бр.150/15

ЗАКОН ЗА ЕВИДЕНЦИИ ВО ОБЛАСТА НА ЗДРАВСТВОТО (Службен весник на РМ бр. 20 од 2009 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕВИДЕНЦИИ ВО ОБЛАСТА НА ЗДРАВСТВОТО (Службен весник на РМ бр. 53 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕВИДЕНЦИИТЕ ВО ОБЛАСТА НА ЗДРАВСТВОТО (Службен весник на РМ бр.164 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕВИДЕНЦИИТЕ ВО ОБЛАСТА НА ЗДРАВСТВОТО (Службен весник на РМ бр. 150 од 2015 година)

7. **Закон за хемикалии**

Со овој закон се уредуваат класификацијата, пакувањето и означувањето на хемикалиите, условите за производство на хемикалиите, правата и обврските на правните лица кои произведуваат, ги ставаат во промет хемикалиите или ги употребуваат хемикалиите, водењето на регистар на хемикалии, ограничувањето и забраната на производството, ставањето во промет и употребата на хемикалиите, увозот и извозот на одредени опасни хемикалии, ставањето во промет на биоцидните производи и детергентите, надзорот, како и други прашања кои се однесуваат на хемикалиите. Со овој закон се уредуваат и постапките за пријавување на нови супстанции и оценување на нови и постојни супстанции, постапките за нотификација, рекламирање, постапките за меѓусебно признавање на сертификатите и обврските за известување.

ЗАКОН ЗА ХЕМИКАЛИИ, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија", кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за хемикалии објавен во „Службен весник на РМ" бр.53/11

ЗАКОН ЗА ХЕМИКАЛИИ (Службен весник на РМ бр. 145 од 2010 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ХЕМИКАЛИИ (Службен весник на РМ бр. 53 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ХЕМИКАЛИИ (Службен весник на РМ бр. 164 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ХЕМИКАЛИИ (Службен весник на РМ бр. 116 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ХЕМИКАЛИИ (Службен весник на РМ бр. 149 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ХЕМИКАЛИИ (Службен весник на РМ бр. 37 од 2016 година)

8. **Закон за јавно здравје**

Со овој закон се уредуваат спроведувањето на основните функции и задачи на јавното здравје, системот на јавното здравје, јавно-здравствените вонредни околности и финансирањето на јавното здравје.

ЗАКОН ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија", кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за јавно здравје, објавен во "Службен весник на РМ" бр.37/16

ЗАКОН ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ (Службен весник на РМ бр. 22 од 2010 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ (Службен весник на РМ бр. 136 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ (Службен весник на РМ бр. 144 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ (Службен весник на РМ бр. 149 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ (Службен весник на РМ бр. 37 од 2016 година)

9. **Закон за комплементарна и алтернативна медицина**

Со овој закон се уредуваат прашањата кои се однесуваат на системот, организацијата и примената на методите и постапките на комплементарната и алтернативната медицина, лицата кои применуваат методи и постапки на комплементарна и алтернативна медицина, установи за комплементарна и алтернативна медицина, Центарот за традиционална кинеска медицина, квалитетот на методите и постапките на комплементарната и алтернативната медицина, Комората за комплементарна и алтернативна медицина, лиценцата за работа, стручниот надзор над работата на практичарите на комплементарна и алтернативна медицина и други работи кои се однесуваат на комплементарна и алтернативна медицина.

Овој закон ја воспоставува рамката за професионално применување на комплементарната и алтернативната медицина и се однесува на сите кои применуваат методи и постапки на комплементарната и алтернативната медицина опфатени со овој закон.

ЗАКОН ЗА КОМПЛЕМЕНТАРНА И АЛТЕРНАТИВНА МЕДИЦИНА, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија", кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за дополнување на Законот за комплементарна и алтернативна медицина, објавен во "Службен весник на РМ" бр.39/16

ЗАКОН ЗА КОМПЛЕМЕНТАРНА И АЛТЕРНАТИВНА МЕДИЦИНА (Службен весник на РМ бр. 25 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОМПЛЕМЕНТАРНА И АЛТЕРНАТИВНА МЕДИЦИНА (Службен весник на РМ бр. 39 од 2016 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОМПЛЕМЕНТАРНА И АЛТЕРНАТИВНА МЕДИЦИНА (Службен весник на РМ бр. 83 од 2018година)

10. Закон за контрола на опојни дроги и психотропни супстанции

Со Законот за контрола на опојни дроги и психотропни супстанции се уредуваат:
–надлежностите на државните органи надлежни за контролата на производството и прометот на опојни дроги и психотропни супстанции,
–мерките за превентива на употребата и злоупотребата на опојни дроги, психотропни супстанции, за лекување, рехабилитација и социјална реинтеграција на лица зависни од опојни дроги и психотропни супстанции,
–класификација на супстанции и растенија како опојни дроги и психотропни супстанции и растенијата од кои може да се добие опојна дрога, според режимот на забрана или контрола и според нивниот вид и особини,
–намената и условите на дозволеното одгледување на растенија од кои може да се добие опојна дрога, т.е. условите за производство, промет на опојни дроги, психотропни супстанции и на растенијата од кои може да се добие опојна дрога,
–надзор над одгледувањето на растенијата од кои може да се добие опојна дрога, како и на производството, прометот и поседување на опојна дрога, психотропни супстанции, растенија од кои може да се добие опојна дрога и
–мерки за сузбивање на злоупотребата на опојните дроги и психотропните супстанции.

ЗАКОН ЗА КОНТРОЛА НА ОПОЈНИ ДРОГИ И ПСИХОТРОПНИ СУПСТАНЦИИ, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија", кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за контрола на опојни дроги и психотропни супстанции, објавен во „Службен весник на РМ" бр.37/16

ЗАКОН ЗА КОНТРОЛА НА ОПОЈНИ ДРОГИ И ПСИХОТРОПНИ СУПСТАНЦИИ (Службен весник на РМ бр. 103 од 2008 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОНТРОЛА НА ОПОЈНИ ДРОГИ И ПСИХОТРОПНИ СУПСТАНЦИИ (Службен весник на РМ бр. 124 од 2010 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОНТРОЛА НА ОПОЈНИ ДРОГИ И ПСИХОТРОПНИ СУПСТАНЦИИ (Службен весник на РМ бр. 164 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОНТРОЛА НА ОПОЈНИ ДРОГИ И ПСИХОТРОПНИ СУПСТАНЦИИ (Службен весник на РМ бр. 149 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОНТРОЛА НА ОПОЈНИ ДРОГИ И ПСИХОТРОПНИ СУПСТАНЦИИ (Службен весник на РМ бр. 37 од 2016 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОНТРОЛА НА ОПОЈНИ ДРОГИ И ПСИХОТРОПНИ СУПСТАНЦИИ (Службен весник на РМ бр. 53 од 2016 година)

11. **<u>Закон за лековите и медицинските средства</u>**

Со овој закон се уредуваат лековите и медицинските средства за употреба во хуманата медицина, условите и начинот за обезбедување на нивниот квалитет, безбедност и ефикасност, начинот и постапките за нивно производство, испитување, ставање во промет, промет, формирање на цени, контрола на квалитет, огласување и инспекциски надзор. Со овој закон се уредуваат и опојните droги, психотропните супстанции и прекурзорите потребни за производство на лековите или медицинските средства ако не се уредени со друг закон.

ЗАКОН ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ СРЕДСТВА, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија", кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за лековите и медицинските средства објавен во "Службен весник на РМ" бр.53/16

ЗАКОН ЗА ЛЕКОВИТЕ, ПОМОШНИТЕ ЛЕКОВИТИ СРЕДСТВА И МЕДИЦИНСКИТЕ ПОМАГАЛА (Службен весник на РМ бр. 21 од 1998 година)

ЗАКОН ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ПОМАГАЛА (Службен весник на РМ бр. 106 од 2007 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ПОМАГАЛА (Службен весник на РМ бр. 88 од 2010 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ПОМАГАЛА (Службен весник на РМ бр. 36 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ПОМАГАЛА (Службен весник на РМ бр. 53 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ПОМАГАЛА (Службен весник на РМ бр. 136 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ПОМАГАЛА (Службен весник на РМ бр. 11 од 2012 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ПОМАГАЛА (Службен весник на РМ бр. 147 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ПОМАГАЛА (Службен весник на РМ бр. 164 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ПОМАГАЛА (Службен весник на РМ бр. 27 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ПОМАГАЛА (Службен весник на РМ бр. 43 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ПОМАГАЛА (Службен весник на РМ бр. 88 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ СРЕДСТВА (Службен весник на РМ бр. 154 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ СРЕДСТВА (Службен весник на РМ бр. 228 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ СРЕДСТВА (Службен весник на РМ бр. 7 од 2016 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ СРЕДСТВА (Службен весник на РМ бр. 53 од 2016 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ СРЕДСТВА (Службен весник на РМ бр. 83 од 2018 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ СРЕДСТВА (Службен весник на РМ бр. 113 од 2018 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ПОМАГАЛА (Службен весник на РМ бр. 245 од 2018 година)

12. <u>Закон за континуираното стручно усовршување на докторите на медицина</u>

Со овој закон се уредува континуираното стручно усовршување на докторите на медицина, следењето на новите сознанија во медицината, унапредувањето на знаењето и практичните вештини на докторите на медицина.

ЗАКОН ЗА МЕДИЦИНСКИТЕ СТУДИИ И КОНТИНУИРАНОТО СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ НА ДОКТОРИТЕ НА МЕДИЦИНА, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија", кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за медицинските студии и континуирано стручно усовршување на докторите на медицина, објавен во „Службен весник на РМ" бр.150/15

ЗАКОН ЗА МЕДИЦИНСКИТЕ СТУДИИ И КОНТИНУИРАНОТО СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ НА ДОКТОРИТЕ НА МЕДИЦИНА (Службен весник на РМ бр. 16 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МЕДИЦИНСКИТЕ СТУДИИ И КОНТИНУИРАНОТО СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ НА ДОКТОРИТЕ НА МЕДИЦИНА (Службен весник на РМ бр. 39 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МЕДИЦИНСКИТЕ СТУДИИ (Службен весник на РМ бр. 144 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МЕДИЦИНСКИТЕ СТУДИИ И КОНТИНУИРАНОТО СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ НА ДОКТОРИТЕ НА МЕДИЦИНА (Службен весник на РМ бр. 150 од 2015 година)

Министерство за здравство на
Република Северна Македонија
Ул. „50 Дивизија" бр. 14, Скопје
Република Северна Македонија
+389 2 3112500
www.zdravstvo.gov.mk

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МЕДИЦИНСКИТЕ СТУДИИ И КОНТИНУИРАНОТО СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ НА ДОКТОРИТЕ НА МЕДИЦИНА (Службен весник на РМ бр. 132 од 2017 година)

13. **Закон за ментално здравје**

Со овој закон се уредуваат основните начела за заштита, промоција и унапредување на менталното здравје, правата и обврските на лицата со ментална болест, правата и обвр- ските на здравствените установи и здравствените работници и соработници, постапката за заштита на правата на лицата со ментална болест, како и надзорот над спроведувањето на законот.

ЗАКОН ЗА МЕНТАЛНО ЗДРАВЈЕ, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија”, кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за ментално здравје, објавен во “Службен весник на РМ“ бр.150/15

ЗАКОН ЗА МЕНТАЛНО ЗДРАВЈЕ (Службен весник на РМ бр. 71 од 2006 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МЕНТАЛНО ЗДРАВЈЕ (Службен весник на РМ бр. 150 од 2015 година)

14. **Закон за прекинување на бременоста**

Со овој закон се уредуваат условите под кои може да се врши прекинување на бременоста, постапката за одобрување на прекинување на бременоста, условите што треба да ги исполнуваат здравствените установи за вршење на постапка за прекинување на бременоста и надзорот над условите и постапката за прекинување на бременоста.

ЗАКОН ЗА ПРЕКИНУВАЊЕ НА БРЕМЕНОСТА, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија”, кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за прекинување на бременоста, објавен во „Службен весник на РМ“ бр.149/15

ЗАКОН ЗА ПРЕКИНУВАЊЕ НА БРЕМЕНОСТА (Службен весник на РМ бр. 87 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕКИНУВАЊЕ НА БРЕМЕНОСТА (Службен весник на РМ бр. 164 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕКИНУВАЊЕ НА БРЕМЕНОСТА (Службен весник на РМ бр. 144 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕКИНУВАЊЕ НА БРЕМЕНОСТА (Службен весник на РМ бр. 149 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ПРЕКИНУВАЊЕ НА БРЕМЕНОСТА (Службен весник на РСМ бр. 101 од 2019 година)

15. **Закон за прекурзори**

Со овој закон се уредува системот за следење и контрола на производството и прометот на прекурзори со цел спречување на злоупотребата на прекурзори за

нелегално производство на опојни droги и психотропни супстанции, како и заради заштита на животот и здравјето на луѓето и заштита на животната средина од штетното влијание на прекурзорите.

ЗАКОН ЗА ПРЕКУРЗОРИ, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија”, кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за прекурзори, објавен во “Службен весник на РМ” бр.149/15

ЗАКОН ЗА ПРЕКУРЗОРИ (Службен весник на РМ бр. 37 од 2004 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕКУРЗОРИ (Службен весник на РМ бр. 40 од 2007 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕКУРЗОРИ (Службен весник на РМ бр. 53 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕКУРЗОРИ (Службен весник на РМ бр. 149 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕКУРЗОРИ (Службен весник на РМ бр. 37 од 2016 година)

16. Закон за санитарната и здравствената инспекција

Со овој закон се уредуваат надлежноста и организацијата на санитарната и здравствената инспекција, назначувањето на санитарните и здравствените инспектори, овластувањата и постапката за вршење на инспекцискиот надзор.

ЗАКОН ЗА САНИТАРНАТА И ЗДРАВСТВЕНАТА ИНСПЕКЦИЈА, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија”, кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за дополнување на Законот за санитарната и здравствената инспекција објавен во “Службен весник на РМ“бр.51/15

ЗАКОН ЗА САНИТАРНАТА И ЗДРАВСТВЕНАТА ИНСПЕКЦИЈА (Службен весник на РМ бр. 71 од 2006 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САНИТАРНАТА И ЗДРАВСТВЕНАТА ИНСПЕКЦИЈА (Службен весник на РМ бр. 139 од 2008 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САНИТАРНАТА И ЗДРАВСТВЕНАТА ИНСПЕКЦИЈА (Службен весник на РМ бр. 88 од 2010 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САНИТАРНАТА И ЗДРАВСТВЕНАТА ИНСПЕКЦИЈА (Службен весник на РМ бр. 18 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САНИТАРНАТА И ЗДРАВСТВЕНАТА ИНСПЕКЦИЈА (Службен весник на РМ бр. 53 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САНИТАРНАТА И ЗДРАВСТВЕНАТА ИНСПЕКЦИЈА (Службен весник на РМ бр. 164 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САНИТАРНАТА И ЗДРАВСТВЕНАТА ИНСПЕКЦИЈА (Службен весник на РМ бр. 43 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САНИТАРНАТА И ЗДРАВСТВЕНАТА ИНСПЕКЦИЈА (Службен весник на РМ бр. 144 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САНИТАРНАТА И ЗДРАВСТВЕНАТА ИНСПЕКЦИЈА (Службен весник на РМ бр. 51 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САНИТАРНАТА И ЗДРАВСТВЕНАТА ИНСПЕКЦИЈА (Службен весник на РМ бр. 150 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САНИТАРНАТА И ЗДРАВСТВЕНАТА ИНСПЕКЦИЈА (Службен весник на РМ бр. 37 од 2016 година)

17. Закон за заштита на населението од заразни болести

Со овој закон се утврдуваат мерките за спречување на појавата, рано откривање, спречување на ширењето и сузбивање на заразните болести и на инфекциите, правата и обвр- ските на здравствените установи, правните и физичките лица, како и надзорот над спроведувањето на мерките, со цел на заштита на населението од заразни болести.
ЗАКОН ЗА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија", кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на населението од заразни болести, објавен во "Службен весник на РМ" бр.37/16

ЗАКОН ЗА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ (Службен весник на РМ бр. 66 од 2004 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ (Службен весник на РМ бр. 139 од 2008 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ (Службен весник на РМ бр. 99 од 2009 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ (Службен весник на РМ бр. 149 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ (Службен весник на РМ бр. 150 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ (Службен весник на РМ бр. 37 од 2016 година)

18. Закон за заштита на правата на пациентите

Со овој закон се уредуваат заштитата на правата на пациентите во користењето на здравствената заштита, должностите на здравствените установи и здравствените работници и соработници, општините и фондот за здравствено осигурување во унапредувањето и заштитата на правата на пациентите, постапката за заштита на правата на пациентите, како и надзорот над спроведувањето на законот.

ЗАКОН ЗА ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТИТЕ, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија", кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на правата на пациентите, објавен во „Службен весник на РМ" бр.150/15

ЗАКОН ЗА ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТИТЕ (Службен весник на РМ бр. 82 од 2008 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТИТЕ (Службен весник на РМ бр. 12 од 2009 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТИТЕ (Службен весник на РМ бр. 53 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТИТЕ (Службен весник на РМ бр. 150 од 2015 година)

19. **Закон за заштита од јонизирачко зрачење и радијациона сигурност**

Со овој закон се уредува системот на контролата на сите извори на јонизирачко зрачење, како и заштитата на населението и околината од изложеност или потенцијална изложеност на јонизирачко зрачење.

ЗАКОН ЗА ЗАШТИТА ОД ЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ И РАДИЈАЦИОНА СИГУРНОСТ, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија", кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита од јонизирачко зрачење и радијациона сигурност, објавен во "Службен весник на РМ" бр.37/16

ЗАКОН ЗА ЗАШТИТА ОД ЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ И РАДИЈАЦИОНА СИГУРНОСТ (Службен весник на РМ бр. 48 од 2002 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ И РАДИЈАЦИОНА СИГУРНОСТ (Службен весник на РМ бр. 135 од 2007 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ И РАДИЈАЦИОНА СИГУРНОСТ (Службен весник на РМ бр. 53 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ И РАДИЈАЦИОНА СИГУРНОСТ (Службен весник на РМ бр. 164 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ И РАДИЈАЦИОНА СИГУРНОСТ (Службен весник на РМ бр. 43 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ И РАДИЈАЦИОНА СИГУРНОСТ (Службен весник на РМ бр. 149 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ И РАДИЈАЦИОНА СИГУРНОСТ (Службен весник на РМ бр. 37 од 2016 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ И РАДИЈАЦИОНА СИГУРНОСТ (Службен весник на РСМ бр. 83 од 2018 година)

20. **Закон за заштита од пушењето**

Со овој закон се уредува заштитата од штетните дејствија на пушењето на тутун и други производи од тутун врз граѓаните, зачувувањето на здрава животна средина, забрана на пушењето во одредени јавни простории и забрана за рекламирање на цигарите.

ЗАКОН ЗА ЗАШТИТА ОД ПУШЕЊЕТО, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија", кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита од пушењето објавен во "Службен весник на РМ"бр.157/13

ЗАКОН ЗА ЗАШТИТА ОД ПУШЕЊЕТО (Службен весник на РМ бр. 36 од 1995 година)
ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ПУШЕЊЕТО (Службен весник на РМ бр. 70 од 2003 година)
ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ПУШЕЊЕТО (Службен весник на РМ бр. 29 од 2004 година)
ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ПУШЕЊЕТО (Службен весник на РМ бр. 37 од 2005 година)
ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ПУШЕЊЕТО (Службен весник на РМ бр. 103 од 2008 година)
ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ПУШЕЊЕТО (Службен весник на РМ бр. 140 од 2008 година)
ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ПУШЕЊЕТО (Службен весник на РМ бр. 35 од 2010 година)
ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ПУШЕЊЕТО (Службен весник на РМ бр. 100 од 2011 година)
ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ПУШЕЊЕТО (Службен весник на РМ бр. 157 од 2013 година)
ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ПУШЕЊЕТО (Службен весник на РМ бр. 51 од 2018 година)

21. **Закон за здравственото осигурување**

Со овој закон се уредува здравственото осигурување на граѓаните, правата и обврските од здравственото осигурување, како и начинот на спроведување на здравственото осигурување.
ЗАКОН ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија", кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Закон за изменување и дополнување на Законот за здравственото осигурување објавен во „Службен весник на РМ" бр.142/16

ЗАКОН ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 25 од 2000 година)

ИСПРАВКА НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 34 од 2000 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 96 од 2000 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 50 од 2001 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 11 од 2002 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 31 од 2003 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 84 од 2005 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 37 од 2006 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 18 од 2007 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 36 од 2007 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 82 од 2008 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 98 од 2008 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 6 од 2009 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 67 од 2009 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 50 од 2010 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 156 од 2010 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 53 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 26 од 2012 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 16 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 91 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 187 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 43 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 44 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 97 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 112 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 113 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 188 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 20 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 61 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 61 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 98 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 129 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 150 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 154 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 192 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 217 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 27 од 2016 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 37 од 2016 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 120 од 2016 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 142 од 2016 година)

22. Закон за земање и пресадување на делови на човечкото тело заради лекување

Со овој закон се уредуваат условите под кои можат да се земаат, чуваат, обработуваат, разменуваат, пренесуваат и пресадуваат делови од човечкото тело (органи и ткива) од живи или умрени лица заради лекување, условите што треба да ги исполнуваат здравствените установи што вршат работи на земање, чување, обработување, разменување, пренесување и пресадување делови од човечкото тело заради лекување, организацијата и спроведувањето на земањето и пресадувањето делови од човечкото тело, како и надзорот над спроведувањето на овој закон.
ЗАКОН ЗА ЗЕМАЊЕ И ПРЕСАДУВАЊЕ НА ДЕЛОВИ ОД ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО ЗАРАДИ ЛЕКУВАЊЕ, редакциски пречистен текст објавен од „Службен весник на Република Македонија", кој ги опфаќа сите изменувања и дополнувања заклучно со Законот за изменување и дополнување на Законот за земање и пресадување на делови од човечкото тело заради лекување објавен во "Службен весник на РМ" бр.37/16

ЗАКОН ЗА ЗЕМАЊЕ И ПРЕСАДУВАЊЕ НА ДЕЛОВИ НА ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО ЗАРАДИ ЛЕКУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 47 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗЕМАЊЕ И ПРЕСАДУВАЊЕ НА ДЕЛОВИ НА ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО ЗАРАДИ ЛЕКУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 136 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗЕМАЊЕ И ПРЕСАДУВАЊЕ НА ДЕЛОВИ НА ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО ЗАРАДИ ЛЕКУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 91 од 2011 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗЕМАЊЕ И ПРЕСАДУВАЊЕ НА ДЕЛОВИ НА ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО ЗАРАДИ ЛЕКУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 164 од 2013 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗЕМАЊЕ И ПРЕСАДУВАЊЕ НА ДЕЛОВИ НА ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО ЗАРАДИ ЛЕКУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 27 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗЕМАЊЕ И ПРЕСАДУВАЊЕ НА ДЕЛОВИ НА ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО ЗАРАДИ ЛЕКУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 112 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗЕМАЊЕ И ПРЕСАДУВАЊЕ НА ДЕЛОВИ НА ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО ЗАРАДИ ЛЕКУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 144 од 2014 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗЕМАЊЕ И ПРЕСАДУВАЊЕ НА ДЕЛОВИ НА ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО ЗАРАДИ ЛЕКУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 124 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗЕМАЊЕ И ПРЕСАДУВАЊЕ НА ДЕЛОВИ НА ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО ЗАРАДИ ЛЕКУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 149 од 2015 година)

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗЕМАЊЕ И ПРЕСАДУВАЊЕ НА ДЕЛОВИ НА ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО ЗАРАДИ ЛЕКУВАЊЕ (Службен весник на РМ бр. 37 од 2016 година)

До Владата е предложено да останат во собраниска постапка следните закони:

1. Предлог на закон за изменување на Законот за земање и пресадување на делови на човечкото тело,

2. Предлог на закон за изменување на Законот за јавно здравје,

3. Предлог на закон за изменување на Законот за безбедност на козметичките производи,

4. Предлог на закон за изменување на Законот за хемикалии,

5. Предлог на закон за изменување на Законот за заштита од јонизирачко зрачење и радијациона сигурност,

6. Предлог на закон за изменување на Законот за биомедицинско потпомогнато оплодување,

7. Предлог на закон за изменување на Законот за прекинување на бременоста,

8. Предлог на закон за изменување на Законот за евиденциите во областа на здравството,

9. Предлог на закон за изменување на Законот за забрана на развивање, производство, складирање и употреба на хемиски оружја,

10. Предлог на закон за изменување на Законот за безбедност во снабдувањето со крв,

11. Предлог на закон за изменување на Законот за ментално здравје,

12. Предлог на закон за изменување на Законот за континуирано стручно усовршување на докторите на медицина,

13. Предлог на закон за изменување на Законот за доброволно здравствено осигурување.

*На доработка се повлечени веќе доставените до Собрание закони:

1. Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за санитарната и здравствената инспекција,

2. Предлог на Закон за лековите, и

3. Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита, по скратена постапка.

Спроведени се активности за:
- Предлог на законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на населението од заразни болести и
- Законот за контрола на опојни droги и психотропни супстанции

ПРАВИЛНИЦИ:

1. Правилник за потребниот простор, опрема и стручен кадар за основање, почнување со работа и вршење на здравствена дејност во здравствени установи
2. Уредба за мрежа на медицина на трудот
3. Правилник за изменување и дополнување на правилникот за содржината на податоците што се водат во електронската листа на закажани прегледи и интервенции за користење на здравствените услуги и начинот на нејзиното водење
4. Правилник за видот, начинот на водење и содржината на записникот за одржан лекарски колегиум и за начинот и времетраењето на чување на записникот за одржан лекарски колегиум
5. Правилник за начинот на видеоснимање на медицински интервенции и за начинот и времетраењето на чување на видеоснимките
6. Правилник за изменување на правилникот за поблиските критериуми, висината и начинот на исплата на паричната награда на здравствените работници и здравствените соработници јавните здравствени установи
7. Правилник за висината на трошоците на постапката за оценување на исполнувањето на условите во однос на просторот и/или опремата за основање здравствена установа и за донесување решение за дозвола за работа на здравствена установа
8. Правилник за содржината на податоците што се водат во електронската листа на закажани прегледи и интервенции за користење на здравствените услуги и начинот на нејзиното водење
9. Уредба за поблиските критериуми во однос на просторот, кадарот и опремата за земање, пресадување и разменување на органите и ткивата, за потребниот простор, опремата и кадарот што треба да ги обезбеди здравствената установа при земање, пренесување, разменување и чување на органи и ткива од човечкото тело заради лекување
10. Уредба за мрежата на здравствени установи
11. Исправка на уредбата за мрежата на здравствени установи
12. Правилник за поблиските услови по однос на просторот, стручниот кадар и опремата што треба да ги исполнуваат здравствените установи за спроведување на постапките на биомедицинско потпомогнато оплодување
13. Правилник за видовите на индикаторите за квалитет на здравствената заштита (Сл. весник 127/12)
14. Правилник за регистрација на согласности за спонзорства и донации на здравствените работници односно здравствените соработници

15. Правилник за формата и содржината на барањето за донесување решение за дозвола за почнување со работа на здравствена установа и за формата и содржината на барањето за донесување решение заради неиздадено решение, односно заради недонесување решение за одбивање на барањето за издавање решение за дозвола за почнување со работа на здравствена установа
16. Правилник за најнискиот износ за надоместок за лиценца за вршење на здравствена дејност во мрежата на здравствени установи и за најнискиот износ на закупнина за закуп на простор и опрема на јавна здравствена установа
17. Правилник за начинот на признавањето и потребната документација за признавање на специјализациите и супспецијализациите завршени во странство, како и начинот на водењето на евиденцијата на признаените специјализации и супспецијализации завршени во странство
18. Правилник за поблиските критериуми, висината и начинот на исплата на паричната награда на здравствените работници и здравствените соработници вработени во јавните здравствени установи
19. Правилник за содржината на програмата и начинот на полагање на испитот за директор на јавна здравствена установа, како и формата и содржината на образецот на уверението
20. Правилник за ценовникот и начинот на вршењето на дополнителната дејност на здравствените работници
21. Правилник за просторот, опремата и кадарот за здравствените пунктови
22. Правилник за висината на трошоците за судско-медицинската обдукција на умрено лице
23. Правилник за начинот на пресметување на пондерот за бодовите за просечниот успех на кандидатот постигнат во високото образование
24. Правилник за имунопрофилакса, хемиопрофилакса, лицата кои подлежат на овие мерки, начинот на изведување и водење на евиденција и документација
25. Правилник за видот, формата и содржината на образецот за водење на медицинскиот дневник
26. Правилник за начинот на бодирање за селекција на здравствените работници и здравствените соработници кои не се вработени во јавна установа и се пријавиле на јавен оглас за запишување на кофинансирана приватна специјализација во согласност со програмата за кофинансирање на специјализации и супспецијализации
27. Правилник за формата и содржината на писменото известување за непочитување на термин закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции од страна на здравствен работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги
28. Правилник за потребниот простор, опрема и стручен кадар за основање, почнување со работа и давање на услуги на комплементарна и алтернативна медицина во установите за комплементарна и алтернативна медицина
29. Правилник за просторот, опремата и кадарот потребен за вршење на здравствена дејност оптометрија кај правни лица – специјализирани продавници кои вршат промет на мало со медицински средства запишани во регистарот на специјализирани продавници за медицински средства и кај правни лица – трговски друштва кои вршат дејност очна оптика

30. Правилник за начинот на пристап, дистрибуција, издавање, користење, чување и заштита на податоците од интегрираниот здравствен информатички систем
31. Тарифник за утврдување на висината на надоместокот за користење и за уви на податоците од интегрираниот здравствен информатички систем
32. Правилник за начинот на пријавување за полагање и начинот на полагање на стручен испит на здравствените работници со високо образование, бројот на поставени прашања и практични примери, времетраењето и бројот на бодови со кој се смета дека стручниот испит е положен, поднесувањето на приговор од здравствениот работник кој не го положил стручниот испит и начинот на издавање на уверението за положен стручен испит, како и формата и содржината на уверението за положен стручен испит на здравствените работници со високо образование
33. Правилник за начинот на водење на евиденцијата на медицинската опрема, како и видот, формата и содржината на обрасците за водење на евиденцијата на медицинската опрема
34. Правилник за начинот на запишување во регистарот на здравствените работници
35. Правилник за формата, содржината, начинот на водењето и објавувањето на регистарот на здравствени установи
36. Правилник за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор 46/2016
37. Методологија за изразување на критериумите за доделување на лиценца за вршење на здравствена дејност во мрежата на здравствени установи во бодови
38. Правилник за висината на средствата за реализација на активностите и надоместоците што се плаќаат во постапките што се водат согласно Законот за хемикалии
39. Правилник за делокругот на работа на внатрешните организациони единици и минималниот број извршители по внатрешни организациони единици во здравствените установи
40. Правилник за критериумите во однос на просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на колоквиумите
41. Листи за класификација на супстанции и растенија во листите од меѓународните конвенции за опојни дроги и психотропни супстанции во категорија на опојни дроги и психотропни супстанции
42. Правилник за хоспитална култура
43. Правилник за начинот и мерките на управување со водите за капење, техничките критериуми и целите на квалитетот на водата за капење, како и начинот и постапката за информирање на јавноста за резултатите од мониторингот на водата за капење
44. Правилник за начинот и постапката за клиничките испитувања на лековите и содржината на документацијата
45. Правилник за образецот на барањето, потребната документација и поблиските критериуми по однос на просторот, опремата и кадарот за добивање на дозвола за производство на екстракти од коноп

46. Правилник за образецот на рецептот како и начинот за препишување на лековите кои содржат супстанции и растенија класифицирани во листите II и III
47. Правилник за престанување на важењето на правилникот за начинот на известување на несаканите ефекти за време на користењето на медицинското помагало, видовите на реакциите што ги предизвикуваат, постапувањето на здравствените работници и добавувачите, како и начинот на организирање на системот за следење на несаканите ефекти и реакциите од медицинските помагала
48. Правилник за престанување на важењето на Правилникот за начинот на пропишување и издавање на лекови на рецепт
49. Правилник за содржината и формата на годишниот извештај за изречените мерки за утврдена дисциплинска и материјална одговорност на здравствените работници односно здравствените соработници
50. Правилник за составот и начинот на работа на комисиите за контрола на оцената на привремената спреченост за работа
51. Правилник за формата и содржината на специјализантскиот дневник за дневните визити и начинот на неговото пополнување
52. Уредба за мрежата на итна медицинска помош
53. Правилник за формата и содржината на образецот, како и на начинот, како и на начинот на пополнување, водење, обработување и чување на индивидуалните евиденции за шеќерна болест
54. Правилник за времетраењето на прегледите во специјалистичко – консултативните амбуланти и на давањето на специјалистичко-консултативните услуги со користење на медицинска опрема во здравствените установи во мрежата на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита (126/18)
55. Правилник за начинот на спроведување на прегледот на умрените и обдукцијата, содржина на Програмата и начинот на спроведување на обуката на овластените лица за преглед на умрени лица, како и формата и содржината на потврдата за смрт и обдукцискиот протокол 185/18
56. Правилник за бројот и распоредот на лицата овластени за преглед на умрени лица и нивни заменици и начинот на изборот 185/18
57. Правилник за изменување и дополнување на Правилник за начинот на спроведување на прегледот на умрените и обдукцијата, содржина на Програмата и начинот на спроведување на обуката на овластените лица за преглед на умрени лица, како и формата и содржината на потврдата за смрт и обдукцискиот протокол 195/18
58. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за делокругот на работа на внатрешните организациони единици и минималниот број извршители по внатрешни организациони единици во здравствените установи 220/18
59. Правилник за специјализациите и супспецијализациите на здравствените работници со високо образование од областа на стоматологијата и фармацијата и на здравствените соработници со високо образование
60. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за потребниот простор, опрема и стручен кадар за основање, почнување со работа и вршење на здравствената дејност во здравствените установи

61. Упатство за превенција и третман на постпартална хеморагија 137/18
62. Уредба за изменување и дополнување на Уредбата за мрежата на здравствени установи 188/18
63. Упатство за практикување на медицина заснована на докази во спроведување, превенција, дијагноза и третман на дијабетес 199/18
64. Упатство за начинот на постапување при трансфер на биолошки материјали, како и начинот на пакување и обележување на биолошки материјали 229/18
65. Упатство за детекција на ризични состојби во бременоста 235/18
66. Уредба за изменување на Уредбата за мрежата на здравствените установи 32/19

СТРАТЕГИИ ВО ЗДРАВСТВОТО:

- Оперативен план на Министерство за Здравство за спроведување на активностите од акцискиот план за спроведување на конвенцијата на Советот на Европа за спречување и борба против насилството врз жените и домашното насилство (Истанбулска Конвенција) 2018-2023 за 2021 година
- Стратегија за здравство на Република Северна Македонија 2021 – 2030
- Национална стратегија за унапредување на менталното здравје во Република Македонија септември 2018 – 2025 година
- Национална стратегија за контрола на антимикробна резистенција со акциски план 2019-2023
- Национална стратегија за дрога на Република Македонија 2014 – 2020 год
- Национална стратегија на Република Македонија за превенција и контрола на незаразните болести
- Национална стратегија за превенција на орални заболувања кај деца до 14 години на Република Македонија за периодот 2018 – 2028 година со Прирачник за спроведување на Националната стратегија за превенција на орални заболувања кај децата од 0-14 години во Република Македонија
- Стратегија за развој на Македонски интегриран здравствен информатички систем
- Стратегија за имунизација во Република Македонија 2012-2020 година со Акциониот план 2012-2015 година
- Стандардна оперативна процедура за обезбедување на сеопфатен и мултисекторски одговор во Центри за упатување на жртви на сексуално насилство (Септември 2018)
- Стратегија за сексуалното и репродуктивното здравје во Република Македонија до 2020 година со Акциски план 2018-2020 година
- Национална стратегија на Република Македонија за превенција и контрола на незаразните болести
- Националната стратегија за хемофилија
- Национална стратегија за ментално здравје
- Акциски план за проектот „ Подобрување на здравствентата заштита на децата со попреченост и на лицата со инвалидност“ – 2018
- Акциски план за зајакнување на Националниот систем за следење, превенција и контрола на заразни болести

- Акциски план за сексуално и репродуктивно здравје на Република Македонија, 2018 – 2020 година
- Акциски план за подршка и промоција на доење
- Акционен план за превенирање на штетните влијанија и последиците од студеното време и студените бранови врз здравјето на населението во Република Македонија
- Акционен план за превенирање на последиците од топлотните бранови врз здравјето на населението во Република Македонија
- Акционен план за период 2013 – 2014 година за спроведување на Стратегијата за безбедност и здравје при работа на Република Македонија (2011-2015)

1.3. Мисија

ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА КВАЛИТЕТНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО И ДОСТАПНОСТ НА ЗДРАВСТВЕНИТЕ УСЛУГИ НА СИТЕ НИВОА НА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА, ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА КВАЛИТЕТЕН, ИНТЕГРИРАН, ЕФИКАСЕН И ДОЛГОРОЧНО ФИНАНСИСКИ ОДРЖЛИВ ЗДРАВСТВЕН СИСТЕМ

1.4. Визија

П О Д О Б Р О   З Д Р А В Ј Е   З А   С И Т Е

1.5. Задачи и обврски на Министерството за здравство

Клучни надлежности во Министерството за здравство, согласно Законот за организација и работа на органите на државната управа, се работи поврзани со:

- **Здравствената заштита и здравственото осигурување на населението**
- **Организација и развој на здравството**
- **Следење на здравствената состојба на населението**
- **Заштита на населението од заразни болести, штетни влијанија од гасови, јонизирачко зрачење, бука, воздух, вода и загадена почва**
- **Хигиено-епидемиолошка состојба**
- **Обезбедување на лекови, медицински инструменти, медицинска опрема и санитетски материјал**
- **хемикалии и опојни droги**
- **предмети за општа употреба**

- **Надзор на терен според своите надлежности**
- **Загаденост на воздухот, водата, земјиштето и другите активности утврдени со закон**

1.6. Специфичност на Министерството за здравство

Специфичноста на Министерството за здравство во однос на другите министерства е во тоа што мерките и активностите кои се превземаат во рамки на утврдените со закон надлежности, имаат непосреден одраз врз здравјето и здравствената состојба на населението. Непосредната соработка и координираност со останатите државни органи е неопходна.

1.7 Структура на органот Министерство за здравство

Правилник за систематизација на работните места во Министерството за здравство арх.бр.04-238/1 од 13.01.2016 година и Правилник за изменување на Правилникот за систематизација на работните места во Министерството за здравство со архивски број:
04-238/1 од 27.01.2016 година,
04-4464/2 од 28.07.2017 година,
04-2188/1 од 08.03.2018 година,
04-2542/1 од 21.03.2018 година,
04-4142/2 од 23.05.2018 година и
04-4308/1 од 07.06.2019 година
Приказ на структурата на работни места во министерството согласно Правилникот за систематизација на работните места во Министерството за здравство и Правилник за изменување на Правилникот за систематизација на работните места во Министерството за здравство со архивски број:
04-238/1 од 13.01.2016 година,
04-238/11 од 27.01.2016 година,
04-4464/2 од 28.07.2017 година,
04-2188/1 од 08.03.2018 година,
04-2542/1 од 21.03.2018 година,
04-4142/2 од 23.05.2018 година,
04-4142/4 од 06.11.2018 година,
04-4308/1 од 07.06.2019 година,
04-4308/5 од 23.07.2019 година,
04-4308/7 од 20.09.2019 година,
04-754/3 од 24.01.2020 година,
04-8094/1 од 25.11.2020 година,
04-8251/1 од 27.11.2020 година и
04-3603/2 од 28.04.2021 година
04-8227/4 од 06.12.2021 година
04-8919/2 од 20.12.2021 година
04-9042/1 од 23.12.2021 година
17-3976/1 од 02.06.2022 година

Кабинетски службеници за прашања поврзани со:

- ✓ Менаџирање на здравствен систем
- ✓ Правни работи
- ✓ Прашања од областа на здравството

Посебни советници во Кабинет на министер за прашање поврзани со здравството (3):

Државен советник за координација и стратешко планирање (1)
Државен советник за здравствена заштита (0)
Државен советник за нормативно-правни работи и здравствено осигурување (1)

Министерство за здравство на
Република Северна Македонија
Ул. „50 Дивизија“ бр. 14, Скопје
Република Северна Македонија
+389 2 3112500
www.zdravstvo.gov.mk

Државен советник за фармација и хемикалии (1)
Државен советник за здравствен менаџмент и здравствена политика (3 извршители)
Државен советник за јавно здравје (0)
Државен советник за европски интеграции и меѓународна соработка (1)
Државен советник за јавни набавки (1)
Државен советник за човечки ресурси (1)
Државен советник за медицинска опрема (1)

Независни самостојни организациони единици	ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА
Независни самостојни организациони единици	ОДДЕЛЕНИЕ ЗА КООРДИНАЦИЈА НА ЈАВНИ НАБАВКИ
СЕКТОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ	1/1Одделение за мобилност и вработување во државна служба 1/2Одделение за мотивација, оценување, стручно оспособување, усовршување и следење на правичната застапеност на заедниците
СЕКТОР ЗА КООРДИНАЦИЈА И СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ	1/1Одделение за координација и односи со јавноста 1/2Одделение за стратешко планирање
СЕКТОР ЗА ПРЕВЕНТИВНА И ПРИМАРНА ЗАШТИТА	1/1Одделение за превентивна здравствена заштита 1/2Одделение за примарна здравствена заштита
СЕКТОР ЗА СЕКУНДАРНА И ТЕРЦИЕРНА ЗАШТИТА	1/1Одделение за болничка дејност и специјалистичко-консултативна дејност 1/2Одделение за едукација на медицински персонал
СЕКТОР ЗА НОРМАТИВНО-ПРАВНИ, УПРАВНИ РАБОТИ И ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ	1/1Одделение за нормативно-правни и управни работи 1/2Одделение за здравствено осигурување
СЕКТОР ЗА ЕВРОПСКИ ИНТЕГРАЦИИ И МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА	1/1Одделение за имплементација, мониторинг и евалуација на ИПА проекти 1/2Одделение за преговори, интеграции
СЕКТОР ЗА МЕДИЦИНСКА ОПРЕМА	1/1Оделение за утврдување на потреби, планирање евиденција и следење на состојбата со медицинскат опрема во здравствените установи 1/2Одделение за донации и спонзорство
СЕКТОР ЗА ФИНАНСИСКИ ПРАШАЊА	1/1Одделение за буџетска координација, сметководство и плаќања 1/2Одделение за буџетска контрола
СЕКТОР ЗА ОПШТИ РАБОТИ	1/1Одделение за административно – технички работи и архивско работење 1/2Одделение за координација на возен парк и општо технички работи 1/3Одделение за преводи, лекторирање и јазична

	редакција
СЕКТОР ЗА ФАРМАЦИЈА	1/1Одделение за утврдување на цени на лекови 1/2Одделение за креирање на политики во фармацијата
СЕКТОР ХЕМИКАЛИИ	1/1Одделение за управување со хемикалии 1/2Одделение за инспекциски надзор на хемикалии 1/3Одделение за контролирани супстанции
СЕКТОР ЗА АНАЛИТИКА, ПЛАНИРАЊЕ И ПРОЕКТИ	1/1Одделение за изработка на извештаи 1/2Одделение за анализа и поддршка на проекти
СЕКТОР ЗА СТОМАТОЛОШКА ЗАШТИТА	1/1 одделение за примарна и превентивна стоматолошка заштита 1/2одделение за секундарна и специјалистичка стоматолошка заштита
.	Проектна единица за имплементација на проектот з реконструкција и доградба на објектите на јавните здравствени установи во Република Северна Македонија
Глобален Фонд - проектна единица во состав на Министерството за здравство	

Процентуална застапеност по националност на вработени лица во Министерството за здравство на 01.09.2022 година

	Бр	Процент од вкупниот број на вработени	Пол		Раководни државни службеници	Стручни државни службеници	Стручно - административни државни службеници	Други вработени без статус на државен службеник	Именувани функционери
			М	Ж					
Македонци	71	63,39%	30	41	30	30	5	5	1
Албанци	33	29,46%	24	9	5	25	1	1	1
Турци	5	4.46%	1	4	1	3	0	0	1
Роми	1	0,89%	1	0	0	0	1	0	0
Власи	1	0,89%	0	1	0	1	0	0	0
Срби	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0
Бошњаци	1	0,89%	0	1	1	0	0	0	0
Останати	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно	112	100%	56	56	37	59	7	6	3

Република Северна Македонија
Министерство за здравство

ИЗВЕШТАЈ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ГОДИШНИОТ ПЛАН ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

ДЕЛ 1. РЕАЛИЗИРАНИ ДВИЖЕЊА НА КАДАРОТ ВО РАМКИТЕ НА ИНСТИТУЦИЈАТА ВО ПОЛУГОДИЕТО
Второ полугодие (Јули – Декември) 2021 година 04-3519/1 од 26.04.2021

Табела 1. Реализирани распоредувања и/или унапредувања во полугодието во рамките на институцијата

р.бр	од работно место (шифра или назив)	од орг. един.	во рамки на орг. един.	во рамки на орг. един.	на работно место (шифра или назив)	во орг. един.	во рамки на орг. един.	во рамки на орг. един.	Број на решение за распоредување / унапредување и датум
1	УПР 01 01 В01 000 Советник за координација над заразни болести и контрола на епидемии	Одделение за превентивна здравствена заштита	Сектор за превентивна и примарна здравствена заштита		УПР 01 01 Б04 000 Раководител на одделение за утврдување на потреби, планирање, евиденција и следење на состојбата со медицинска опрема во здравствените установи	Одделение за утврдување на потреби, планирање, евиденција и следење на состојбата со медицинска опрема во здравствените установи	Сектор за медицинска опрема		Реш.бр.04-9077/4 31.12.2021
2	УПР 01 01 В04 000 Помлад соработник за Организација на примарната здравствена заштита	Одделение за примарна здравствена заштита	Сектор за превентивна и примарна здравствена заштита		УПР 01 01 В01 000 Советник за примарна и превентивна стоматолошка заштита	Одделение за болничка дејност и специјалистичко-консултативна дејност,	Сектор за секундарна и терциерна здравствена заштита		Реш.бр.04-9078/4 од 31.12.2021
3	УПР 01 01 В04 000 Помлад соработник за подготовка и планирање активности од одделението	Одделение за превентивна здравствена заштита	Сектор за превентивна и примарна здравствена заштита		УПР 01 01 В01 000 Советник за Координација на незаразни болести, животна средина и промоција на здравјето,	Одделение за превентивна здравствена заштита,,	Сектор за превентивна и примарна здравствена заштита		Реш.бр.04-9080/4 31.12.2021

Табела 2. Реализирани распоредувања и/или унапредувања во полугодието по припадност на заедница

	Опис	ВКУПНО	Македонци	Албанци	Турци	Срби	Власи	Роми	Бошњаци	Други
а	**Реализирани распоредувања и/или унапредувања во полугодието (заклучно со 30 јуни, односно 31 декември тековната година)**	3	1	1	1					

ДЕЛ 2. РЕАЛИЗИРАНИ НАМАЛУВАЊА НА КАДАРОТ ВО ПОЛУГОДИЕТО

Табела 3. Престанок на работен однос во полугодието по работни места и причини

р. бр	работно место (шифра иназив)	во орг. един.	во рамки на орг. един.	во рамки на орг. един.	причина 1: по сила на закон (наведете ја причината и датум)	причина 3: преземање во друга институција (наведете го бројот на согласноста за преземање и датум)
1	УПР 01 01 Б04 000 Раководител на одделение за донации и спонзорство	Одделение за донации и спонзорство	Сектор за медицинска опрема		Пензионирање Реш.бр.04-7028/1 29.09.2021	
2	УПР 01 01 В04 000 Помлад соработник за стручно оспособување, усовршување, оценување и следење на правична застапеност	Одделение за мотивација, оценување, стручно оспособување, усовршување и следење на правичната застапеност на заедниците	Сектор за управување со човечки ресурси			Престанок со спогодба во друга институција Реш.бр.17-7980/2 12.11.2021

Табела 4. Престанок на работен однос во полугодието по припадност на заедница

	Опис	**ВКУПНО**	**Македонци**	**Албанци**	**Турци**	**Срби**	**Власи**	**Роми**	**Бошњаци**	**Други**
а	**Престанок на работен однос во полугодието (заклучно со 30 јуни, односно 31 декември тековната година)**	2	2							

ДЕЛ 3. РЕАЛИЗИРАНИ ЗГОЛЕМУВАЊА НА КАДАРОТ ВО ПОЛУГОДИЕТО

Табела 5. Реализирани нови вработувања во институцијата во полугодието по работни места

р. бр	работно место (шифра иназив)	во орг. един.	во рамки на орг. един.	во рамки на орг. един.	Број на јавен оглас/и и датум/и	Број на решение/договор за вработување и датум
1	УПР0101Б01000 Државен советник за координација и стратешко планирање				486/2021 од 19.07.2021	Реш.бр.04-5642/6 10.12.2021
2	УПР0101В04000 Помлад соработник - Благајник	Одделение за буџетска координација, сметководство и плаќања	Сектор за финансиски прашања		568/2021 од 06.08.2021	Реш.бр.04-8970/3 31.12.2021

Табела 6. Реализирани нови вработувања во полугодието по припадност на заедница

	Опис	**ВКУПНО**	**Македонци**	**Албанци**	**Турци**	**Срби**	**Власи**	**Роми**	**Бошњаци**	**Други**
а	**Реализирани нови вработувања во полугодието (заклучно со 30 јуни, односно 31 декември тековната година)**	2	1	1						

1.9 Приоритети и цели

Нацрт-Стратешкиот план 2023-2025 година, преку дефинираните три програми и осумте потпрограми, како и редефинираните, потврдени и нови развојни мерки и активности содржани во програмите/потпрограмите, се во функција на остварување на приоритетите и целите на Владата на Република Северна Македонија, но истовремено и во функција на приоритетите и целите на министерството за здравство.

Трите дефинирани програми од планот се поврзани со приоритетите и целите на Владата "Одлука за утврдување на стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија во 2023 година" Службен весник на Република Северна Македонија број 122 од 30.05.2022 година**:**

За стратешки прироритети во 2023 година се утврдуваат:

- обезбедување забрзан, одржлив и инклузивен економски раст, повисок животен стандард и квалитет на живот на граѓаните

Дел од дефинираните цели за остварување на овој стратешки приоритет, а кои се истовремено поврзани и со целите на Министерството за здравство, се наведени подолу во текстот:

- фискална одржливост и консолидација на јавните финансии, поддршка на економијата и инвестирање во инфраструктурни проекти;
- одржување на солиден економски раст, ефикасна распределба, транспарентност и отчетностна јавните ресурси;
- реформи во јавните финансии, подобрување на макроекономската и фискалната рамка, економски анализи, зајакнување на процесот на планирање, извршување и известување за јавните финансии;
- зајакнување на внатрешната и надворешната конторла, зголемување на транспарентноста и отчетноста во работењето на централно и локално ниво;
- унапредување на фискалната децентрализација, фискалниот капацитет и финансиската дисциплина, транспарентноста и отчетноста на општините;
- обезбедување доволни количини квалитетна и безбедна храна за потребите на домашните потрошувачи

- унапредување на енергетската транзиција, инвестирање во енергетска транзиција, инвестирање во енергетска ефикасност и зелен развој, намалување на аерозагудувањето и влијанието на климатските промени

Дел од стратешките цели за остварување на овој стратешки приоритет, кои се истовремено поврзани и со целите на Министерството за здравство се:

- зголемување на учеството на обновливите извори на енергија, подбрување на енергетската ефикасност
- вложување во зелена економија и креирање на зелени работни места
- подобрување на квалитетот на хуманото планирање, уредување и оддржливо искористување на просторот и
- подобрување на квалитетот на хуманото планирање, уредување и одржливо искористување на простори и
- зајакнување на контролата и спречување на недвозолена трговија со радиоактивни материјали

➢ справување со последиците од светкската пандемија предизвикана од КОВИД- 19 и други кризи

За остварување на овој стратешки приоритет се дефинираат следните цели:

- обезбедување сеопфатна поддршка на граѓаните и деловните субјекти за надминување на последиците од КОВИД-19, постковид опоравување и надминување на последиците од други кризи;
- обезбедување на квалитетен и интегриран, ефикасен и долгорочно финансиски одржлив здравствен систем;
- модернизација и унапредување на здравствениот сектор, достапни здравствени услуги на сите нивоа и следење на здравствениот статус на населението и
- опремување на сите одделенија за интензивна нега со современа опрема

➢ успешно водење на пристапните преговори со Европската Унија

Дел од дефинираните цели за остварување на овој стратешки приоритет, кои се поврзани и со целите на Министерството за здравство, се наведени подолу во текстот:

- квалитетно управување и координација со структурите во процесот на пристапување во Европската Унија;
- одржување на мотивирана и ефикасна структура за преговори и спроведување на европските фондови;
- ефикасно користење на пристапната помош од Европската Унија и зајакнување на системот за финансиско управување преку доставување на квалитетна тендерска документација во рамките на ИПА 3;
- квалитетна подготовка на националната верзија на правото на Европската Унија (acquis).
- заштита на финансиските интереси на Европската Унија и националните финансиски интереси и борба против неправилности и измами;
- усогласување на домашното законодавство со законодавството на Европската Унија и
- зајакнување на соработката со граѓанскиот сектор и создавање услови за негово активно вклучување во корегирањето на политики.

- унапредување на одбранбената политика во функција на развојот, независноста, територијалниот интегритет, безбедноста на граѓаните и колективната безбедност
    - јакнење на капацитетите и способностите на националниот систем за управување со кризи во областа на превенција, рано предупредување и справување

- обезбедување на владеење на правото и независност на правосудството
    - унапредување на родовата еднаквост и заштите на жените од сите форми на родово базирано насилство
    - обезбедување на владеење на правото, еднакви можности и недискриминација и развивање на систем на правда кој ефикасно ги штити човековите слободи, права и заедничкиот систем на вредности
    - одлучна и неселективна борба против организираниот криминал и корупцијата
    - соработка и воспоставување на заеднички стандарди, нови технологии и мерки за сајбер безбедност

- подигнување на квалитетот на образованието достапно за сите, согласно побарувачката на пазарот на трудот, развој и унапредување на културата и спортот
    - развивање квалитетно образование достапно за сите кое ќе создава кадар способен за потребите на пазарот на трудот, воспитан за почитување на граѓанските права, меѓусебната толеранција и развој на мултикултурализмот и интеркултурализмот;
    - унапредување на човечкиот капитал, зголемување на инвестициите во науката, истражувањето и иновациите;

- професионална и ефикасна јавна администрација, поддржана со интензивна дигитализација, оптимална структура и иновативни процеси и техники и
    - создавање стручна, професионална и департизирана администрација препознатлива по одговорно, отчетно и транспарентно работење;
    - јакнење на раководната отчетност и правилно работење, засновано на принципи на еднаквост и недискриминација;
    - делегирање на одговорноста, овластувањата, финансиските и други надлежности на компетентно ниво врз основа на однапред формализиран начин;
    - унапредување на дигиталната трансформација при испораката на услугите за граѓаните и бизнисите;
    - воспоставување на 5Г технологии и развој на NGA инфраструктура;
    - надградба на единствениот комуникациско-информациски систем за итни случаи Е-122.

- целосно спроведување на Охридскиот рамковен договор, градење на граѓанска држава со етичка и социјална кохезија, врз принципите на меѓусебна толеранција и почитување

- унапредување на соодветната и правична застапеност во органите на државната управа и координација при изработката на годишните планови за вработување и
- афирмирање и примена на јазикот согласно Законот за употреба на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Северна Македонија на централно ниво и во единиците на локалната замоуправа.

Стратешката програма “здравствена заштита ориентирана кон заедницата на сите нивоа” која вклучува три потпрограми: превентивна, примарна и куративна здравствена заштита, е во функција на остварување на следните дефинирани цели во Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија во 2023 година**:**

- Справување со последиците предизвикани од светската пандемија предизвикана од Коронавирусот;
- Обезбедување забрзан и одржлив економски раст, повисок животен стандард и квалитет на живот на граѓаните;
- Модерна и ефикасна јавна администрација, базирана на дигитализација која обезбедува квалитетни и брзи услуги за граѓаните и деловните субјекти;
- Заштита на животната средина, зелен развој, намалување на аерозагадувањето и влијанието на климатските промени.

Приоритети и цели на Министерството за здравство кои се остваруваат преку оваа стратешка програма се:

1. **Зајакнување на здравствените услуги на сите нивоа и подобрена организација на здравствена заштита**
2. **Ефикасен и достапен систем на здравствена заштита**
3. **Подобрен здравствен статус на населението**
4. **Воспоставување на систем преку кој ќе се следи здравствениот статус на населението**
5. **Справување со ковид кризата**

Во функција на наведените **приоритети** се утврдени следните **приоритетни цели:**
а) воведување на превентивни мерки кои се ориентирани кон поединецот граѓанин/пациент, заедницата и населението во целост - граѓаните во центарот на здравствениот систем
б) воспоставување на комплекс на специфични активности за превенција, рана детекција, спречување и сузбивање на одредени појави/состојби во здравството
в) воведување на постапки за редовно следење на здравствениот статус на населението со што ќе се овозможи идентификација на барањата на здравствени услуги и ќе даде сознанија за приоритетните болести на нашата територија, а тоа од своја страна овозможува поставување приоритети, програми и превентивни мерки кои ќе обезбедат подобрен здравствен статус на населението
г) воспоставување на систем за следење и контрола на заразните болести, рано откривање и предупредување - зголемено покривање на населението со вакцини и воведување на нови вакцини согласно потребите, имплементирање во пракса на

програмата за задолжителна имунизација на населението, спроведување на Стратегијата за незаразни заболувања во согласност со Европската стратегија на СЗО.
Цел на вакцинацијата против КОВИД-18, е сузбивање на епидемијата во Република Северна Македонија, како и закрепнување на здравствениот и економскиот систем во земјата. Истовремено ќе се намали влијанието на пандемијата врз здравјето на луѓето и ќе се минимизираат „пореметувањата" во нормалното функционирање на општеството.
Вакцинацијата ќе допринесе кон намалување на морбидитетот и морталитетот на ризичните групи, намалување на појава на компликации и смртен исход, одржување на виталните функции на заедницата и ограничување на преносот на вирусот помеѓу популацијата.
д)намалена стапка на смртност кај приоритетните болести и заболувања на зависности, како и намален број на жртвите на несреќни ситуации, намалена стапка на смртност кај новороденчињата
ѓ) подобрување на системот на заштита на лицата со посебни потреби
е)подобри примарни здравствени услуги на населението во руралните и оддалечените места
ж)зајакнување на чувството и одговорност на поединецот за сопственото здравје и здравјето на другите и зголемена едукација на населението за водење на здрав начин на живеење, превенција од болести и здравствена екологија
з)јасно дефинирани надлежности на општините од аспект на подобрено здравје и здравствена грижа во рамки на единиците на локалната самоуправа
и)подобрено здравје на населението со преземање на мерки за обезбедување на чист воздух, вода и хигиена на храната

Програмата **“модернизација и унапредување на здравствениот систем согласно стандардите на ЕУ”** со двете потпрограми кои ги содржи: модернизација на објектите на ЈЗУ во РСМ и интегриран здравствен информатички систем е во функција на остварување на следните цели дефинирани во “Одлука за утврдување на стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија во 2023 година” Службен весник на Република Северна Македонија број 122 од 30.05.2022 година: јакнење на јавно-здравствените капацитети, обезбедување на квалитетен и интегриран, ефикасен и долгорочно финансиски одржлив здравствен систем; достапни здравствени услуги на сите нивоа, квалитетна здравствена заштита и воспоставување на систем за следење на здравствениот статус на населението; инвестиции во инфраструктурата на здравствениот систем, човечките ресурси, опрема, понапредни методи и терапии и опремување на сите одделенија за интензивна нега со модерна опрема, кревети, респиратори, рентген машини и сите останати потребни апарати за обезбедување врвна здравствена заштита.
Приоритет на Министерството за здравство е да обезбеди:

1. **Модерен и унапреден здравствен систем и подобар квалитет на здравствена заштита и здравствени услуги за населението**
2. **Развивање на концепт за Национален систем за електронски евиденции во здравството и негово воспоставување, преку кој ќе се следи здравствениот статус на населението**

Во функција на наведените **приоритети** се утврдени следните **приоритетни цели:**

а)подготовка на транспарентен систем за проценка и поставување на приоритетни инвестиции во здравствените установи во согласност со планот на капацитетите (мрежата на установи)

б)модернизација и унапредување на здравствениот систем согласно стандардите на ЕУ – изградба на нов, современ и функционален Универзитетски Клинички Центар

в)подобрување на условите на здравствена грижа на граѓаните преку изградба, реконструкција, надградба и доградба на објектите на јавните здравствени установи

г)подобрување на енергетската ефикасност на јавните здравствени објекти

д) опремување на здравството со современа медицинска опрема

ѓ)интегриран здравствен информатички систем за информатичко комуникациска технологија Е-здравство, преку кој ќе се направи интеграција на здравствените установи и нивно мрежно работење, со цел воспоставување на капацитети за планирање, функционирање и следење на здравствениот систем

Програмата **“оддржлив систем на здравствена заштита, подобрен квалитет и ефикасност“** со потпрограмите: квалитетен, ефикасен и оддржлив здравствен систем; здравствено осигурување по начелото за заемност, солидарност и правичност; професионален развој, достапност и подобра соработка е во функција на остварување на следните цели дефинирани во “Одлука за утврдување на стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија во 2023 година” Службен весник на Република Северна Македонија број 122 од 30.05.2022 година**: обезбедување забрзан и одржлив економски раст, повисок животен стандард и квалитет на живот на граѓаните цел:** реформи во јавните финансии преку подобрување на фискалната рамка, зајакнување на процесот на планирање, извршување и известување за јавните набавки и зајакнување на внатрешната и надворешната контрола преку зголемување на транспарентноста и отчетноста во работењето; **справување со последиците предизвикани од светската пандемија предизвикана од коронавирусот и следните цели:** обезбедување сеопфатна поддршка за граѓаните и деловните субјекти за надминување на последиците од корона кризата; јакнење на јавно-здравствените капацитети, обезбедување на квалитетен и интегриран, ефикасен и долгорочно финансиски одржлив здравствен систем; достапни здравствени услуги на сите нивоа, квалитетна здравствена заштита и воспоставување на систем за следење на здравствениот статус на населението; инвестиции во инфраструктурата на здравствениот систем, човечките ресурси, опрема, понапредни методи и терапии; **успешно водење на пристапните преговори со Европската Унија, цели:** квалитетно управување и координација со структурите во процесот на пристапување во Европската Унија; одржување на професионална, мотивирана и ефикасна структура за имплементација на европските фондови; усогласување на законодавството на Република Северна Македонија во областа на заштитата од јонизирачко зрачење, радијациона сигурност и нуклеарна безбедност со законодавството на Европската Унија и подобрено управување со радиоактивен отпад и унапредување на околината во која функционира и се развива граѓанското општество, кое придонесува во зајакнување на демократското управување и воспоставување на структурен дијалог со граѓанското општество; **модерна и ефикасна јавна администрација, базирана на дигитализација која обезбедува квалитетни и брзи услуги за граѓаните и деловните субјекти и целите:** ефективно, ефикасно и инклузивно креирање политики, стручна, професионална и

департизирана администрација и одговорно, отчетно и транспарентно работење на институциите, менаџерска (раководна отчетност), правилно работење и правење на вистинските работи за постигнување на посакуваните резултати, изградба и развој на електронската комуникациска инфраструктура и услуги.

Приоритети на Министерството за здравство

1. **Квалитетен и долгорочно-финансиски оддржлив систем на здравствена заштита**
2. **Интегриран и ефикасен здравствен систем, заснован на еднаквоста и солидарноста, базиран на реалните потреби на граѓаните**
3. **Подобрени здравствени услуги**
4. **Достапен систем на здравствена заштита на населението**
5. **Транспарентно здравство и подобра дистрибуција на информациите до населението**
6. **Здравствено осигурување по начелото за заемност, солидарност и правичност за сите државјани на Републиката**
7. **Модернизација на едукативниот процес, проекција на потребите во здравствениот сектор и професионален развој на медицинскиот кадар**

Цели на министерството

а)одржливо финансирање на здравството и рационално искористување на средствата согласно потребите на населението преку: воспоставување на праведни принципи во распределбата на средствата на принцип солидарност, праведност и ефикасност

б)воспоставување на ефикасни механизми за финансирање на здравствените установи преку реализација на утврдените начини на финансирање

в)достапна здравствена заштита на целото население што подразбира целосно здравствено осигурување на населението по начелото за заемност, солидарност и правичност
г) подобрување на организацијата на здравствена заштита
д)стандардизиран третман на сите заболувања и јасно дефиниран и единствен пакет на здравствени услуги, со цел секој пациент да добие иста нега во сите здравствени установи
ѓ)обезбедување на нормални услови за работа на медицинскиот кадар, поголеми шанси за нивна специјализација, повисоки плати, со цел да се спречи нивниот одлив во странство
е) професионален развој и подобра соработка
ж)зајакнување на капацитетите на човечки ресурси на сите нивоа: изготвување на долгорочна проекција на потребите од здравствен кадар врз основа на повеќе индикатори (број на вработени, возрасна структура и профил на кадарот, територијална дистрибуција, миграција од јавни во приватни здравствени установи, и обратно, потреба од специјалистички и субспецијалистички кадар). Проекцијата ќе претставува основа за креирање на уписната политика на релевантните факултети, високи и средни школи.
з)подобрена соработка и размена на информациите меѓу сите заинтересирани страни
и)подобра дистрибуција на информациите до населението
ј)подобрени фармацевтски услуги преку обезбедени високо квалитетни и со соодветна цена фармацевтски производи за населението, достапни за сите граѓани

1.12 Програми

ПРОГРАМА 1:ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ОРИЕНТИРАНА КОН ЗАЕДНИЦАТА НА СИТЕ НИВОА

ПОТПРОГРАМИ ОД ПРОГРАМАТА:

- **ПРЕВЕНТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА**
- **ПРИМАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА**
- **КУРАТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА**

ПРОГРАМА 2:МОДЕРНИЗАЦИЈА И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЗДРАВСТВЕНИОТ СИСТЕМ СОГЛАСНО СТАНДАРДИТЕ НА ЕУ

ПОТПРОГРАМИ ОД ПРОГРАМАТА:

- **МОДЕРНИЗАЦИЈА НА ОБЈЕКТИТЕ НА ЈЗУ ВО РМ**
- **ИНТЕГРИРАН ЗДРАВСТВЕН ИНФОРМАТИЧКИ СИСТЕМ**

ПРОГРАМА 3:ОДДРЖЛИВ СИСТЕМ НА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА, ПОДОБРЕН КВАЛИТЕТ И ЕФИКАСНОСТ

ПОТПРОГРАМИ ОД ПРОГРАМАТА:

- **КВАЛИТЕТЕН, ЕФИКАСЕН И ОДДРЖЛИВ ЗДРАВСТВЕН СИСТЕМ**
- **ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ ПО НАЧЕЛОТО ЗА ЗАЕМНОСТ, СОЛИДАРНОСТ И ПРАВИЧНОСТ**
- **ПРОФЕСИОНАЛЕН РАЗВОЈ, ДОСТАПНОСТ И ПОДОБРА СОРАБОТКА**

1.12.1 Потпрограми и мерки

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ОРИЕНТИРАНА КОН ЗАЕДНИЦАТА НА СИТЕ НИВОА

- **ПРЕВЕНТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА**

1. ОРГАНИЗИРАЊЕ И УНАПРЕДУВАЊЕ НА КРВОДАРИТЕЛСТВОТО
2. ИСПИТУВАЊЕ НА ПОЈАВАТА, СПРЕЧУВАЊЕТО И СУЗБИВАЊЕТО НА БРУЦЕЛОЗАТА КАЈ НАСЕЛЕНИЕТО
3. АКТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА МАЈКИТЕ И ДЕЦАТА
4. НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ
5. ЗАДОЛЖИТЕЛНА ИМУНИЗАЦИЈА НА НАСЕЛЕНИЕТО
6. ПРЕВЕНТИВНИ МЕРКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ТУБЕРКУЛОЗАТА КАЈ НАСЕЛЕНИЕТО
7. РАНА ДЕТЕКЦИЈА НА МАЛИГНИ ЗАБОЛУВАЊА
8. ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД ХИВ/СИДА
9. ЗДРАВЈЕ ЗА СИТЕ
10. СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ
11. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА МЕЃУНАРОДЕН ЗДРАВСТВЕН ПРАВИЛНИК
12. ПОДДРШКА НА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ДЕКАДА И СТРАТЕГИЈАТА НА РОМИТЕ
13. ЈАКНЕЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА СТОМАТОЛОШКАТА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ВО СИСТЕМОТ
14. ПРЕВЕНЦИЈА НА КАРДИОВАСКУЛАРНИ БОЛЕСТИ (КВБ)

- **ПРИМАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА**

1. СЕМЕЈНА МЕДИЦИНА
2. МАТИЧЕН ЛЕКАР
3. ИТНА МЕДИЦИНСКА ПОМОШ
4. РУРАЛЕН ДОКТОР
5. ПАТРОНАЖНИ СЛУЖБИ

- **КУРАТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА**

1. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА ЛИЦА СО ДУШЕВНИ РАСТРОЈСТВА
2. ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ТРОШОЦИ ЗА БОЛНИ ЛИЦА КОИ СЕ ТРЕТИРААТ СО ДИЈАЛИЗА, И АКТИВНОСТИ ЗА ПАЦИЕНТИТЕ СО ХЕМОФИЛИЈА *
3. ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ИНСУЛИН, ГЛУКАГОН, ИНСУЛИНСКИ ИГЛИ, ЛЕНТИ ЗА МЕРЕЊЕ ШЕЌЕР И ЕДУКАЦИЈА ЗА ТРЕТМАН И КОНТРОЛА НА ДИЈАБЕТЕС
4. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА ЛИЦА СО БОЛЕСТИ НА ЗАВИСНОСТИ
5. РЕТКИ БОЛЕСТИ
6. ТРАНСПЛАНТАЦИЈА

7. **ОТВАРАЊЕ НА НОВИ ИЛИ ПРЕНАМЕНА НА ПОСТОЕЧКИ НЕИСКОРИСТЕНИ БОЛНИЧКИ КАПАЦИТЕТИ**

МОДЕРНИЗАЦИЈА И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЗДРАВСТВЕНИОТ СИСТЕМ СОГЛАСНО СТАНДАРДИТЕ НА ЕУ

- **МОДЕРНИЗАЦИЈА НА ОБЈЕКТИТЕ НА ЈЗУ ВО РСМ**

1. **ИЗГРАДБА НА НОВИ ЗДРАВСТВЕНИ ОБЈЕКТИ**
2. **ПОДОБРУВАЊЕ НА ЗДРАВСТВЕНАТА ИНФРАСТРУКТУРА И УСЛОВИТЕ ЗА ПОДОБРА ЗДРАВСТВЕНА УСЛУГА ВО ЈЗУ ВО РСМ**
3. ***ПОДОБРУВАЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКАТА ЕФИКАСНОСТ НА ЈЗУ ВО РСМ**
4. **МЕДИЦИНСКА ОПРЕМА**

- **ИНТЕГРИРАН ЗДРАВСТВЕН ИНФОРМАТИЧКИ СИСТЕМ**

1. **НАЦИОНАЛЕН СИСТЕМ ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ ЕВИДЕНЦИИ ВО ЗДРАВСТВОТО Е-ЗДРАВСТВО**

ОДДРЖЛИВ СИСТЕМ НА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА, ПОДОБРЕН КВАЛИТЕТ И ЕФИКАСНОСТ

- **КВАЛИТЕТЕН, ЕФИКАСЕН И ОДДРЖЛИВ ЗДРАВСТВЕН СИСТЕМ**

1. **ЗДРАВСТВЕН СИСТЕМ ПОДГОТВЕН ЗА ЧЛЕНСТВО ВО ЕУ И НАТО**
2. **ФИНАНСИСКИ ОДРЖЛИВ СИСТЕМ НА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА**
3. **МЕДИЦИНА ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗИ**
4. **АКРЕДИТАЦИЈА НА БИОХЕМИСКИ ЛАБОРАТОРИИ СОГЛАСНО СТАНДАРДОТ – ISO 15189**
5. **ПОДОБРЕНИ ФАРМАЦЕВТСКИ УСЛУГИ**
6. **ХЕМИКАЛИИ**
7. **КОНТРОЛИРАНИ СУПСТАНЦИИ**

- **ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ ПО НАЧЕЛОТО ЗА ЗАЕМНОСТ, СОЛИДАРНОСТ И ПРАВИЧНОСТ**

1. **ЗАДОЛЖИТЕЛНО ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ НА ДРЖАВЈАНИТЕ НА РСМ КОИ НЕ СЕ ЗАДОЛЖИТЕЛНО ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАНИ**
2. **ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА СРЕДСТВА ЗА БОЛНИЧКО ЛЕКУВАЊЕ БЕЗ НАПЛАТА НА УЧЕСТВО (ПАРТИЦИПАЦИЈА) ЗА ПЕНЗИОНЕРИ И ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА СРЕДСТВА ЗА СПЕЦИЈАЛИСТИЧКО – КОНСУЛТАТИВНИ И БОЛНИЧКИ ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ ЗА ДЕЦАТА НА ВОЗРАСТ ДО 18 ГОДИНИ, ЧИИ СЕМЕЈСТВА СЕ КОРИСНИЦИ НА ПРАВОТО НА СОЦИЈАЛНА ПАРИЧНА ПОМОШ ВО РСМ**
3. **ПАРТИЦИПАЦИЈА ПРИ КОРИСТЕЊЕТО НА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА ОДДЕЛНИ ЗАБОЛУВАЊА НА ГРАЃАНИТЕ И ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА РОДИЛКИТЕ И ДОЕНЧИЊАТА ВО РСМ -ПАРТИЦИПАЦИЈА ЗА ОСИГУРЕНИ ЛИЦА**

- **ПРОФЕСИОНАЛЕН РАЗВОЈ, ДОСТАПНОСТ И ПОДОБРА СОРАБОТКА**

1. **ПОДОБРУВАЊЕ НА УСЛОВИТЕ ЗА ПРАКТИЦИРАЊЕ НА МЕДИЦИНА**
2. **ПРОЕКЦИЈА НА ПОТРЕБИТЕ ВО ЗДРАВСТВЕНИОТ КАДАР И ПРОФЕСИОНАЛЕН РАЗВОЈ**
3. **МОДЕРНИЗАЦИЈА НА ЕДУКАТИВНИОТ ПРОЦЕС**
4. **ТРАНСПАРЕНТНО ЗДРАВСТВО**
5. **ЈАКНЕЊЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ КАПАЦИТЕТИ**